

GÖTEBORGS UNIVERSITET
INSTITUTIONEN FÖR SPRÅK OCH LITTERATURER
MORGAN NILSSON • BOX 200 • 405 30 GÖTEBORG

KORT

SOMALISK-SVENSK

ORDLISTA

Morgan Nilsson

Version 0.7
27 april 2012

Detta är ett pågående arbete. Därför kan vissa uppgifter vara ofullständiga eller felaktiga. Läs alltså kritiskt!

Kontakta mig gärna med ev. synpunkter.

morgan.nilsson@gu.se

2.500 upplsagsord

Verb

För helt regelbundna verb anges bara presens 1 p.sg./3 p.sg.m. (jag/han).

Som helt regelbundna räknas

-

För verb med mindre förutsägbara ljudväxlingar, flyktig vokal eller flyktigt **-t-** anges även presens 2 p.sg./3 p.sg.f. (du/hon).

Hit räknas

-

Adjektiv

För adjektiv anges pluralformen endast om den är oregelbunden.

Som regelbunden plural räknas

- reduplikation av inledande konsonant + vokal + konsonat;
- reduplikation av inledande vokal + konsonat följt av '.

För adjektiv med konsonantväxling eller flyktig vokal anges även en form med det suffigerade kopulaverbet **-aa** *jag, han var*.

Substantiv

Bestämd form singular anges i ordlistan endast om substantivets genus är är oförutsägbart.

Förutsägbart genus anses maskulina substantiv ha om de

- betecknar män;
- slutar på **-e**;
- bildar plural genom reduplikation,
- har en flyktig vokal i singular som faller bort i plural.

Förutsägbart genus anses feminina substantiv ha om de

- betecknar kvinnor;
- slutar på **-o, -ad**.

Obestämd form plural anges i ordlistan endast om den bildas på oregelbundet sätt.

Som regelbunden obestämd form plural räknas

- maskulina substantiv på **-e** som i plural ersätts med **-ayaal**;
- feminina substantiv på **-o** som i plural lägger till **-oyin**;
- maskulina substantiv på **-b, -d, -dh, -g, -l, -m, -n, -r** som i plural lägger till **-o** föregånget av konsonantförlängning (**dhdh** endast i uttalet);
- maskulina substantiv på **-y** som i plural lägger till **-o**;
- feminina substantiv på konsonant som i plural lägger till **-o**;
- övriga substantiv som i plural lägger till **-yo**;

Såväl för de regelbundna som för de oregelbundna pluralformerna anges **bestämd form plural** i ordlistan endast om den bildas på oregelbundet sätt.

Som regelbunden ändelse i bestämd form plural räknas

- för maskulina substantiv med reduplikation **-ka/-ga/-ha/-a**;
- för maskulina substantiv med bortfall av flyktig vokal **-ka/-ga/-ha/-a**;
- för övriga maskulina substantiv **-ta/-da/-sha**;
- för feminina substantiv **-ka/-ga/-ha/-a**.

Förkortningar och symboler

~	synonym eller uttalsmässig variant
*	oregelbunden böjning, grammatik bör konsulteras
AR.	lånord från arabiskan
<enW>	en artikel finns på engelskspråkiga Wikipedia
<svW>	en artikel finns på svenskspråkiga Wikipedia
SW.	lånord från swahili'

aabbe *m* far, pappa ~ **aabbo**
aad *pron* du; ni
aad ... u mycket, väldigt
aadaa går, ger sig av
ku aadaa är lik, är jämlik, hör ihop
med
Aadan *m namn* Adam ~ **Aaden**
aaddiyaa ordnar, arrangerar
Aaden *m namn* Adam ~ **Aadan**
aakhir *m* slut
aakhiro *f* livet efter döden,
himmelriket
aallaa ??? ligger
Aamina *f namn*
aammusaa *intr* är tyst, tiger
aamusaa *intr* är tyst
aamusan *adj* tyst
aan (1) *pron* jag; vi (= jag + han/hon/de)
aan (2) inte
aannu *pron* Vi (= jag + han/hon/de)
aar *m* 1. lejonhane; 2. modig
aas *m* 1. begravning; 2. skymning,
dunkel
aasaa *tr* begraver
• **aasaas u ah** i grund och botten
aasaas *s* grundande,
grundläggande
aasaasaa *tr* grundar, grundlägger
aasan *adj* begravd, nedgrävd
aasid *f* begravning
aaway var?
aayar *adj* 1) (oproportionerligt)
långsam; 2) sakta, försiktigt
ab *m* förfader
abaal *m* 1. tjänst; 2. belöning [som
någon gjort sig förtjänt av]
abaalgud *m* belöning, gentjänst

abaar *f* 1. [långvarig] torka; 2.
missväxt; 3. matbrist,
hungersnöd, svält
abaaraad *adj* torr-
• **xilli abaaraad** torrperiod
abboowe storebror; 2. älskling
abooto *f* mormor, farmor
Abriil april
abti *m* även abtiyaal morbror
abuur *m* 1. frö, säd; 2. växt, skapelse
abuuraa 1. planterar, sår; 2. skapar
abwaan *m* 1. ordbok; 2. poet,
diktare
adag *adkaa* 1. stark, kraftig; 2. hård,
stel; 3. svår, komplicerad; 4.
tjock, kraftig
• **lacag adag** hårdvaluta
addoon *m* addoommo slav
addoon *f* addoomo kvinnlig slav
addoonnimo *f* slaveri
addoonsadaa *tr* addoonsataa förslavar
addoonsi *m* slaveri, förtryck,
kolonialism
adduun (1) *m* pl. -yo, även pl.tant. värld,
jord, universum
adduun (2) välstånd, rikedom,
boskap, förmögenhet, kapital
adduunweyne *m* världssamfundet
adeeg *m* 1. service, hjälp; 2. inköp;
3. meddelande
adeege 1. tjänare, betjänt; 2.
tjänsteman
adeegsadaa *tr* adeegsataa 1. använda
sig av ngt, dra nytta av ngt; 2.
blir betjänad av ngn, låter ngn
annan arbeta, utnyttjar ngn

adeegtaa *adeegataa* uträttar ärenden, handlar, gör inköp

adeegto *f* servitris, hembiträde

adeer *m* farbror

adhax *f* 1. tagg, törne; 2. rygg, ryggrad

adhi *m koll* getter och får ~ **ari**

adiga *pron* du

adkaysi *s* uthållighet, tålmod

af *m afaf* 1. mun, öppning; 2. språk; 3. egg, skarp kant

- **af badan** skarp, vass
- **af iyo dhego la'** dövstum
- **af la'** trubbig, slö

af la'aan *f* stumhet

- **af leh** skarp, vass

af-Soomaali *m* somaliska (språket)

afaaf *m* entré, dörr

afar *f räkn* fyra

afar gees fyrkant

afartan fyrtio

afeef *f* 1. ursäkt; 2. hypotes

afo *f fru*, maka, hustru

afráad (afaráad) fjärde

Afrika *f geo* Afrika

- **Afrika Dhexe** Centralafrika
- **Afrika Galbeed** Västafrika

afuuf *m* vind

afuufaa *v* 1. blåser upp; 2. blåser; 3. drar

ag *f* närhet; 2. [adv, prep] nära, vid, brevid, intill

- **agtiisa, agteeda, agtooda** nära, bredvid
- **ku ag** *prep* hos, vid
- **agaar ah** grön

agagaar *m* omgivning, miljö

ah *pt* (som) är, varande

ahaan *inf.* vara → **yahay** *

- **hase ahaatee** trots att, fastän ~ **hase yeeshee** ~ **inkastoo**

ahay *pres 1sg* är → **yahay** *

ahayd *pret 3sg mask var* → **yahay** *

ajaanib utlänning

ajnébi *m* utlänning

akhris *m* läsning

akhristaa -sataa läser för sig själv

akhriyaa akhridaa (akhrisaa) läser <ar.>

alaab *f koll* 1. saker, föremål, utrustning, material; 2. bagage

albéab *m* dörr

alifba' *f* alfabet

alla varje ~ **alliyo**

alla *interj* oj, åh uttrycker förvåning

Alle Allah

alwaax *m/f mass* trä

ama *konj* eller

ammaan ??? beundran, lov, lovord

anfaca hjälper, är till nytta

ani *pron* jag

aníga *pron* jag

anna jag också ← **aniga** + **-na**

annága *pron* Vi (= jag + han/hon/de)

aqal *m* bostad, hem, hydda, stuga, hus, byggnad

arag *m* syn

aragtaa *pres 2sg/3sg fem* → **arkaa**

Arbacó onsdag ~ **Arbacá**

árday *m pl.* ardáy/(ardó) elev, student

ardayad *f* elev, student

argagaxsan *adj* förskräckt, skräckslagen, panikslagen

argaggax *m* upphetsning, panik, skräck

argaggaxaa *intr* blir upphetsad,
 paralyserad, förskräckt,
 panikslagen
ari *m koll* get- och fårhjord, -flock ~
 adhi
arkaa aragtaa 1) ser; 2) träffar
arlo *f* territorium, värld
aroor *f* gryning, morgon
arooraa för ett djur för att dricka
 vatten
arooryo tidig morgon
Arrafo det somaliska namnet på det
 muslimska årets tolfte månad
arrin *f* 1. problem; 2. sak, händelse,
 handling; 3. argument, villkor
askari *m* soldat, polis <ar.>
astaameeyaa 1. märker, markerar;
 2. punkterar
astaameyn *f* 1. markering; 2.
 interpunktion
awliyo – weli
awoodaa 1. är i stånd, kapabel; 2.
 har råd
awoowe morfar, farfar
awow *m* farfar, morfor
awr *m/f* kamel
áwr *m pl.* áwr lastkamel, packkamel
 ???
Axád *f* söndag
Axmed *m namm*
ay (ey) *pron* hon, den, det; de
ayaa *fok* (fokusmarkör för subjekt eller
 komplement)
ayaad ← ayaa + aad
ayaan ← ayaa + aan
ayaan *m* öde, lycka
ayaan *f* dag, dygn
ayaannu ← ayaa + aannu
ayah *m* vandringsgräshoppa <svW>

ayay ← ayaa + ay
ayaydin ← ayaa + aydin
ayaynu ← ayaa + aynu
aydin *ni*
ayeeyo mormor, farmor
aynu *pron* Vi (= jag + du/ni)
ayuu ← ayaa + uu
-ba också
ba'aa blir förstörd
baa *fokusmarkör*
baabaco *f* handflata
baabah noll, ingenting ~ eber
baabúur *m pl.* -ro/= fordon, bil, lastbil
baad ← baa + aad
baad utpressning
baade utpressare
baah *m* spridning, ökning,
 utveckling
baahaa *tr* sprider, utvecklar
baahan baahnaa behövande, hungrig
 ~ gaajaysan
 • **u baahan** 1. nödvändig; 2.
 sugen på ngt, i behov av ngt
baajis förhindrande, förebyggande,
 prevention
baako paket, ask
baal *m pl.* baalal vinge, fjäder,
 (bok)sida
baaldi *m* hink, spann
baan ← baa + aan
baannu ← baa + aannu
baaqaa tillkännager
baaquli *m* skål
baar *m* 1. man; 2. topp; 3. bar
baar *f* palm
baaraa *tr* undersöker, kontrollerar,
 söker

baaraa *intr* förblir osåld, blir dålig, skämd

baari *m* tryck

Baariis Paris

baariyaa -daa trycker

baaskiil *m* cykel

baasto pasta

babbaay *m* papaya

bac *f* plastpåse

bad *f* hav

badan många

- **inta badan** till stor del, huvudsakligen

- **sida badan** mestadels

badanaa mest, för det mesta

badh *m* halva, hälft ~ bar

badhaa *tr* delar på mitten, i två halv

badiyaa vinner

badsadaa *tr* badsataa förökar, förstorar, tar i överdiven mängd, ökar åt sig själv, får mer, drar egen vinning

badwéyn *f* ocean

Badweynta Hindiya Indiska oceanen

bahal *m* vilt djur, vilddjur ~ dugaag

bakayle kanin, hare

bakeeri *m* glas, dricksglas

bakhtiyaa 1. släcker; 2. dödar, stryper

bal (3) *adv* bara, helt enkelt

bal (1) *m* halm även blad och stjälkar från t.ex. majs

bal (2) *konj* men, då

balanbaalis *f* fjäril

ballaar *m* bredd, utrymme ~ ballaadh ~ ballaarad ~ ballac ~ toox

ballaaran *adj* bred, stor, rymlig

Ban-dambe det somaliska namnet på det muslimska årets femte månad

bangi *m* bank

bannaan *m* öppen plats, ledig plats, ute

bannaan *adj* banbannaan tom

- **bannaankiisa, bannaankeeda, bannaankooda** utanför den, det, dem

- **bannaan ah** tom

ka baqaa blir rädd, är rädd för ngt

baqdin *f* rädsla

baqdin badan *adj* rädd

bar *m* halva, hälft ~ badh

bar (1) *f* fläck, prick, droppe

baraa delar, halverar

baraa (2) 1. undervisar, tränar, lär ut; 2. presenterar, introducerar, låter lära känna

baradho potatis ~ bataato ~ bataati

báraf ??? is

baranbaro kackerlacka

barbar *m* 1. sida, del; 2. parallell

is barbar dhigaa jämför

báre lärare

barfís *m* ris

barnáamij *m* program

Barre <förnamn>

Barrow <förnamn>

bartaa barataa lär sig

bartáme centrum

baryaa baridaa 1. (tr.) be; 2. (intr.) tillbringa natten i lugn och ro

bas *m* pl. basas minibuss

basal *f* lök

basbaas *m* peppar, paprika, chili
Bashiir *m* *namn*
bataati -ga/-da ??? potatis ~ **bataato** ~ **baradho**
bataato potatis ~ **bataati** ~ **baradho**
batrool *m* EN. PETROL bensin
baxaa 1. går ut, går sin väg, ger sig i väg; 2. dör; 3. växer <om växter, hår etc.>
u soo baxaa dyker upp i ngns tankar, kommer att tänka på
bay ← *baa* + *ay*
Baydhabo
baydin ← *baa* + *aydin*
baynu ← *baa* + *aynu*
beddel *m* 1. förändring; 2. växling; 3. rättning, lagning; 4. flyttning
beddelaa flyttar, förflyttar, ersätter, byter, ändrar, förändrar
 • **is beddelaa** ändrar sig, förändras
 • **isu beddelaa** förändras till ngt
ku beegaa passar samman, får att stämma överens
beel *f* 1. litet samhälle; 2. gemenskap
beelaa förlorar
been *f* lögn
 • **been ah** lögnaktig
 • **been sheegaa** ljuger, talar osanning, luras
beena *v* ljuger
beenaale *m* lögnare
beeneeyaa *v* förnekar
beeneeyaa *tr* motsäger, förnekar
beeniyyaa *tr* motsäger, motbevisar
beenlow *m* lögnare, bedragare
beer (1) *m* lever

beer (2) *f* trädgård; gård, jordbruk, odling, plantering
beeraa planterar, odlar
beeraley *m* bonde
beeraley *f* *koll* bönder
beeris *f* odling
beertaa *tr* beerataa odlar, planterar, sår [åt sig själv]
Beesha Yurub Europeiska gemenskapen
begel *m* kål
Beledweyne <somalisk stad>
beri *m* *beryo* 1. gång, tid, epok, en gång [i det förflutna]; 2. dag
 • **beri hore** förut, tidigare, för länge sedan
berri *f* morgondag; i morgon ~ **berrito**
berrito i morgon ~ **berri**
bi'iyaa förstör
bidix *f* vänster
biibiile ballong
biil *m* -al försörjning, pengar till dagliga utgifter
biilaa försörjer, ger ngn pengar till dagliga utgifter
biir *m* öl
ku biiraa ansluter sig till ngt, blir medlem i ngt
bil *f* måne, månad
(ku) bilaabaa *tr* bilowdaa börjar (med ngt), påbörjar
bilaaban påbörjad
bilaabmaa *intr* bilaabantaa börjar
ku bilaabmaa börjar med ngt
Bilaal *m* *namn*
bill *m* försörjning

bilow *m* början
bilowdaa *intr* bilaabataa börjar
biqlaa biqishaa skjuter skott, sticker upp
bir *f* 1. metall, järn, stål; 2. stekpanna, bakplåt; 3. egg; 4. pupill
bireeyaa sticker ihjäl, skär halsen av
birtaawo *f* stekpanna, grill
bisad *f* katt ~ mukulaal ~ dinnad
bislaadaa mognar
bixiyaa *tr* 1. ger, lämnar ut; 2. betalar; 3. får ngn att ge sig av
soo bixiyaa får att komma ut, drar upp
biyó *f pl tant* biyáha vatten
bog *m* sida
bogsadaa -sataa blir frisk, tillfrisknar
boodaa hoppar
boodboodaa hoppar upp och ner, skuttar
boodis *f* hoppning
booqdaa *tr* booqataa besöker
boor *m* damm, jord
boorso väska, handväska
Boosaaso Bosaso <stad, enW>
bóosto postkontor
booto *f* hopp

- **bootadii labaad** andra försöket

Boqoshoon *s* det somaliska namnet på det muslimska årets sjätte månad
bukaa bugtaa/buktaa vara sjuk
bulac *m koll* typ av liten ödla
bulsho *f* samhälle

- **cilmiga bulshada** samhällskunskap

buluug blå
bumbeelmo *f IT*. PUMPELMO = GRAPEFRUKT 1. grapefrukt; 2. pompelmus, pomelo
bumbo bomb, granat ~ **bombo** ~ bambo
bun *m mass* AR. BUNN = KAFFEBÖNA kaffe
bur *m* 1. mjöl; 2. kaka
Burco stad
burris *m* hammare
buskud *m* kex, kaka
buste filt
buu ← baa + uu
buug *m* buugag-ta/(-ga) bok
buul *m* 1. [liten] hydda; 2. bo, näste, rede, gryt
buulo *f* by, ort
buun *m* tuta, megafon, högtalare
buur *f* berg, kulle
buuran tjock
buux full
ka buuxaa är full av ngt
buuxiyaa fyller (i)
caabud ah troende
caabudaa tillbedjer
caabudad *f* vördnad, tro, tillbedjan
caad *m* caadad moln, dimma
caadi *m* ngt vanligt, ngt normalt

- **caadi ah** vanlig, normal
- **maalin caadi ah** vardag

caafimaad *m* hälsa, välmående, hygien
caajis *m* lättja, tröghet, håglöshet

- **caajis ah** lat, trött, passiv

caajisan lat, trött, passiv
caan *adj* berömd, populär

- **caan ah** berömd, populär, välkänd

caanimo *f* berömmelse

cáano *f pl tant* -ha mjölk

caaqil *m* klok man, manligt överhuvud, ledare, ålderman, byäldste

caaqilad *f* (äldre) klok kvinna, kvinnligt överhuvud

caaro spindel

caashaq *m* kärlek ~ *cishqi*

Caasho *f namn* ~ *Caasha*

caasimad *f AR*. storstad, metropol, huvudstad

caato mager

ku caawimaa *caawintaa* hjälper ngn med ngt

ku caawiyaa *caawisaa (caawidaa)* hjälper ngn med ngt

cabbaa *cabtaa* dricker; röker

cabbaar en stund

Cabdinuur *m namn*

Cabdirashiid <förnamn>

Cabdirisaaq <förnamn>

Cabdulqaadir <förnamn>

cabow *m* kyla

ka cabsadaa *v cabsataa* blir, är rädd för ngt

cabsan 1. otörstig; 2. berusad, full

cabsi *f* 1. fruktan, rädsla; 2. paranoja; 3. fara

- **cabsi leh** farlig, hemsk

cad *caddaa* vit

cadaw *m* fiende

cáday *m pl*. *cadayó/cadáy*
tandborstningssticka

cadceed *f* 1. sol <vid soluppgång och solnedgång>; 2. solljus, solsken

caddaan *m* vit färg

cadow *m* fiende

cadownimo fientlighet

cag *f* fot

cagaar *m* grön färg; 2. grönska, vegetation, växtlighet

cagaaran *adj* grön

caqli *m* sinne, intelligens

cajiimaa knådar

cajiin *f* deg, smet, kräm, pasta

calaamad tecken, symbol, märke

calaamo tecken, symbol, märke

calaf *f* gammal, sliten sko

calaf *m* 1. öde; 2. mat, föda, uppehälle

calal *m* trasa

calan *m pl*. *calamó AR*. *CALAM* flagga

caleen *f koll* *caleemo* blad, löv

Cali *m namn*

calool *f* mage

caloolxumo *f* sorg, lidande, bedrövelse, obehag

Cambaro *f namn*

cambe *m* mango <sw.> ~ *canbe*

cambuur *m* klänning, tunika

can *m pl*. *caman* kind

Canab *f namn*

canab *m pl*. -yo ??? vindruva

cananaas *m* ananas

canjeelo pannkaka ~ *canjeero*

canjeero pannkaka ~ *canjeelo*

- **caqli badan** intelligent

car *interj* 1. våga bara; 2. kom an uttrycker varning eller utmaning

Cárab *m pl.* Caráb arab
Carab ah arabisk
carar *m* flykt, rymning
cararaa *v* flyr, springer, rymmer
ka cararaa överger, undviker
caro/cadho vara arg
ka caroodaa carootaa blir arg på ngt ~
xanaaqaa
carrab *m* tunga
carro *f* jord, mark
carruur *f koll* barn
Cartan *m namn*
casaa *f* rodnad, röd färg
casar *m AR.* CASR eftermiddag

- **casar dheer** tidig eftermiddag
- **casar gaaban** sen eftermiddag

cashar *m* lektion
casho 1. kvällsmat; 2. dygn
cawl *f* gasell, antilop
caws *m* gräs, grässtrå
cayayaan insekt
caydi nyfödd
cayilaa blir tjock, lägger på sig
cayiliyaa *tr* föder, göder, gör att ngn
 lägger på hullet
cayiliyaa *tr* göder, gör fet, gör tjock
cayn *m/f* 1. typ, slag, sort; 2. kvalitet;
 3. sätt
cayriin rå, okokt ~ **ceeriin**
ceeb *f* skam
ceel *m* brunn
ceeriin rå, okokt ~ **cayriin**
ku celceliyaa upprepar ngn
celiyaa 1. bär tillbaka, tar med sig
 tillbaka; 2. lämnar tillbaka,
 returnerar; 3. upprepar

• **u mahad celiyaa** tackar ngn,
 framför ett tack till ngn
cibaado bön, andakt
cid *f* 1. folk, personer; 2. famlij; 3.
 klan ~ **dad**
ciddi *f* nagel, klo
cidlo *f* ensamhet
cidloodaa *intr* cidlootaa känner sig
 ensam
cigaal *m* turban
Cigaal *m namn*
cigaal *f* skott på långt avstånd
cigaalaa *tr* sätter på ngn en turban
cigaalaa skjuter på långt avstånd
ciid (1) *f* sand, jord
ciid (2) *f* eid, id, helg, (religiös)
 högtid ~ **iid**
u ciidamiyaa tjänare, assisterar,
 hjälper
ciidan *m* militär, armé

- **ciidamada cirka** flygvapen
- **ciidamada lugta** infanteri
- **ciidamada badda** flotta

ciil *m* ilska, vrede
Ciise *m namn* Jesus
cilmi *m* vetenskap

- **cilmiga bulshada**
 samhällskunskap

cimaamad *f* huvudduk, sjal <för
 män> ~ **cumaamad**
cimilo *f* väder, klimat
cinwaan *m AR.* adress
cir (1) *m* 1. himmel; 2. regn
cir (2) *m/f* aptit
Ciraaq Irak
cirweyn matglad, som har stor
 aptit

cishqi kärlek ~ **caashaq**
ciyaa *intr* vrålar, skriker, tjuter, gal
ciyaaraa *tr* leker, spelar, dansar,
 skämtar ~ **cayaaraa**
ciyaaraa *intr* leker, spelar, dansar,
 skämtar ~ **u cayaaraa**
ciyaareed *adj*
ciyaartooy *m/f* idrottare, spelare
ka codsadaa *codsataa* ber ngn om ngt,
 ansöker om ngt, begär ngt av
 ngn
codsi *m* begäran
coon *m/f* en person som ser ung ut
culus *adj* *cuslaa* 1. tung; 2. viktig,
 allvarlig; 3. allvarlig, seriös
cumaamad *f* huvudduk, sjal <för
 män> ~ **cimaamad**
Cumar *m namn*
cunaa äter
cunteeyaa äter
cunto 1. mat; 2. rätt
cunug *m* barn, spädbarn, bebis
cusbo salt
Cusmaan <förnamn>
cusub *adj* *cusbaa* ny
cutub *m* kapitel
da'aa *inf.* di'i regnar
daacad *f AR.* uppriktighet, ärlighet,
 god karaktär
daadiyaa håller ut, spiller, sprider
(ka) daahaa kommer för sent (till
 ngt)
daaji *tr*
daal *m* trötthet
daalaa blir trött
daalan trött
daallan trött

daanyeer *m* apa ~ **daayeer**
daanyeerad *aphona* ~ **daayeerad**
daaq *m* bete, vall
daaqaa *intr* 1. betar; 2. är dum,
 okultiverad
daar *f* stenhus, byggnad av sten
daasad *f* (konserv)burk
daawadaa *daawataa* tittar på, ser på,
 betraktar
daawo *f AR.* medicin, läkemedel
daayeer *m* apa ~ **daanyeer**
daayeerad *aphona* ~ **daanyeerad**
dab *m* pl. *dabab* eld
ka daba efter <bakom, i ngns spår>
dabaal *f* simning ~ **dabbaal**
dabaashaa *intr* *dabaalataa* simmar
dabadeed därefter, sedan
dabjoog *f* husdjur
dabo stjärt, svans, baksida; bakom,
 efter ~ **sayn**
dabool *m* lock
daboolaa *tr* *dabooshaa* täcker
dabqaad *m* rökelsebrännare
dacwad *f AR.* rättegång,
 domstolsprocess
dacwoodaa *-ootaa* 1. protesterar,
 klagar på ngn/ngt, stämmer, ber
 om rättvisa; 2. retar, pekar
 finger
dad *m* folk
dadaal *m* ansträngning, kamp
dagaal *m* krig
dagaalaa anfaller, strider, slåss,
 förklarar krig
dagaallamaa strider, slåss, bråkar,
 krigar
dahay *pres 2sg/3sg fem* är → **yahay** *

dal *m* pl. dalal land
daloolaa har hål
dambas *m* aska

- **saxanka dambaska** soptunna
- **ugu dambayntii** (allra) sist

dambe bakom, bakre, efter; nästa

- **mar dambe** 1. en gång till, igen; 2. sedan, lite senare; 3. dessutom
- **goor dambe** sent
- **maalintii dambe** nästa dag, dagen därefter

maalintii dambe nästa dag, dagen därefter

- **xagga dambe** baktill, där bak

ugu dambeeyaa är sist, kommer sist
ka dambeeyaa 1. följer efter, kommer efter; 2. lyder, lyssnar, är lojal

dambiil *f* korg
damcaa *v* damacdaa önskar, vill
dameer *m/f* åsna
dan *f* syfte, avsikt
daqameed *-yo* tradition
daqanxumo dåligt uppförande
dar *f* orsak, skäl, anledning
daraa slevar, gräver
isku daraa *tr* blandar, förenar, sätter samman, sätter ihop, för samman
ka daraa förvärrar
ku daraa *tr* inkluderar, tillsätter, lägger till
dardaaran *m* testamente
dardaarmaa *v* uttrycker sin vilja, önskan
dareemaa känner, upplever
dareeme sinne, organ, nerv

darfiq ???, -yó väg
dariishad fönster
darin *f* matta
-darro *f* avsaknad, brist, o-, miss-, -löshet
dartiisa, darteeda, dartooda för ngn/ngts skull, på grund av ngn/ngt
daruur *f* moln
dawac *m* räv, rävhane
dawaco räv, rävhona
daweeyaa behandlar, botar, ger vård
dawlád stat, regim
isku dayaa försöker, testar
dayr *m* 1. gård; 2. staket
dayr *f* höst
dayuurad flygplan
deero *f* gasell
degaa *intr* 1) kommer ner, landar, sjunker; 2) flyttar in
degdeg *f* brådska
deggan levande, boende, bosatt
dejiyaa *tr* 1) sänker ner i vatten, dränker; 2) stiger ner; 3) placerar ut
dembi *m* 1) synd; 2) brott; 3) anklagelse

- **dembi leh** straffbar

dembile *m* brottsling, förövare
derbi *m* vägg
deris *m* granne
dermo *f* rismatta ~ darmo
dersi *m* lektion, föreläsning
dersid *f* föreläsning
deyd *m* 1. gårdsplan; 2. staket
dhaadheer → dheer

(iska) **dhaafaa** lämnar bakom sig,
lämnar i fred, rör inte, låter bli,
låter vara

dhaan *m* att hämta vatten med hjälp av kamel

dhaawacaa *tr* skadar

dhaawacmaa -canta skadar

dhacaa *inf.* dhici 1. ramlar, faller; 2.
händer, inträffar

• **soo dhacaa** ramlar ner

• **isku dhacaa** kolliderar

• **ku dhacaa** händer, inträffar
med ngt

dhadhamaa *intr* smakar, har en
smak

dhadhamiyaa *tr* smakar på ngt,
prövar smaken på ngt ~
dhandhemiyaa

dhadhamo *m mass* mat ~ **cunto**

dhadhan *m* smak

dhadhansadaa *tr* tar sig en smakbit
av ngt, skaffar sig ett intryck av
ngt

dhadhansiiyaa *tr* bjuder ngn att
smaka, bjuder ngn på en
smakbit

dhagax *m pl.* dhagxaan sten

• **dhagax wax ifiya** batteri

dhagaxa badan stenig

dhahaa säger ~ **dhehaa**

dhakhsadaa -sataa skyndar sig, har
bråttom

dhakhso snabbt, fort

dhakhtar *m* doktor, läkare

dhakhtarad *f* doktor, läkare

dhako huvud

dhal *f* baby

dhalaa 1. bär frukt, producerar,
lägger (ägg); 2. föder, uppfostrar

dhallaan *m koll* barn (och ungdomar)

• **dhallaan ah** ung

dhallin *f* ungdom

dhallinyar ung, ungdomlig

dhallinyaro *s* ungdomlig

dhalo 1. flaska; 2. hjässa

dhamaa *tr* dhantaa dricker särskilt mjölk

dhambaal *m* telegram

dhammaad *m* 1. slut, slutpunkt,
mål; 2. fullbordande; 3. slutsats;
4. ändelse, suffix

(ku) **dhammaadaa** -aataa slutar
(på/med), är slut, tar slut

dhammaan all, hel

dhammad slut

dhammaystiraa avslutar, fullbordar

dhamme *m* kapten

dhammeeyaa 1. avslutar,
genomför, fullbordar; 2. gör slut
på ngt, eliminerar, tillintetgör

dhan *m* dhanan sida, riktning

dhan *adj* dhammaa hel, all, fullbordad,
färdig, fullständig

• **dhan walba** överallt

dhanaan *m* salt smak, sur smak

dhaqaa *tr* tvättar

dhaqaaleeyaa *tr* sparar, sköter om,
tar hand om

dhaqaaqaa flyttar

ku dhaqaaqaa utför, genomför,
handlar

dhaqan *m* 1. uppförande, livsstil,
rykte; 2. kultur, tradition, sed,
vana; 3. system, sätt, ordning

dhaqaneed *adj* traditionell

dhaqdaa -ataa föder upp
dhaqdhaqaaq *m* rörelse, förflyttning
dhaqmaa *dhaqantaa* 1) blir tvättad, väl omhändertagen, väl behandlad; 2) uppför sig (väl)
dhaqsadaa -ataa skyndar, är snabb
• **dhaqso ah** brådskande, plötslig
dhaqso leh snabb, rask, skyndsam, hastig
• **si dhaqso leh** plötsligt, genast, snabbt
dhar *m* kläder; tyg
ku dhashaa föds
dhaw nära, nästan ~ **dhow**
dhawaaq *m* 1. skrik, rop; 2. eko; 3. uttal, röst, ljud; 4. stavelse
dhawaaqaa *v* ropar, skriker
• **ku dhawaaqaa** annonserar, utropar, uttalar
dheddig *m* femininum
dheecaan *m* sekret, vätska
dheel *f* lek, spel, skämt, dans, musik
dheelaa *tr* leker, spelar, dansar
ku dheelaa deltar
dheer *adj* pl. *dhaadheer* lång, hög, djup, avlägsen
dheereeyaa *v* 1. förlänger, sträcker ut; 2. springer snabbt, löper; 3. skyndar sig
dheg *f*öra
dhegaystaa -sataa lyssnar (uppmärksamt) ~ **maqlaa**
dheggan fastsatt
dhelaa säger, berättar
dheregaa blir mätt
dheregsan mätt

dherer *m* höjd, längd, djup
dhergaa *intr* *dheregtaa* 1) blir mätt, äter sig mätt; 2) blir förmögen
dheri *m* gryta, matlagningskäril, kokkäril
dhex *f* mitten, midja; mitt i, inuti, mellan
dhex maraa *tr* försiggår <mellan olika parter>, skildrar, handlar om
dhexdooda mellan dem
dhexe mellersta, mellan-
• **Afrika Dhexe** Centralafrika
u dhexeeyaa förbinder, går mellan
ka dhexeeyaa finns bland, förekommer bland
dhib *f* 1) problem, svårighet, ansträngning, lidande, kris; 2) knappt
dhibaato *f* svårighet, problem, hinder
dhibic *f* pl. *dhibco* droppe, prick
dhici → **dhacaa**
dhigaa 1. placerar, ställer; 2. skriver; 3. lär ut, undervisar
u dhigaa ställer ner
iska dhigaa låtsas, föreställer sig
ka dhigaa gör, åstadkommer, bildar, skapar
dhigtaa -ataa studerar
dhiig *m* blod
dhiigaa blöder
dhiil *f* mjölkkanne
dhiil *m* pl. *dhiilal* 1. mjölkkanlock; 2. mjölkkanne

dhimaa *tr* dhintaa 1) förminskar, förkortar, tar bort; 2) sårar ngn, gör ngn illa, skadar ngn

dhinac *m* sida, riktning, håll

dhinac *adv* intill, bredvid, vid sidan om

- **dhinac dhinac** på tvären, på bredden

dhintaa *intr* dhimataa dör, avlider

dhir *f koll* 1. växt, växter, vegetation, växtlighet, träd, skog; 2. kryddor

dhisaa bygger

dhismo byggnad, konstruktion

dhogor *f* päls

dhoobo lera, gegga

dhoofaa *intr* reser utomlands, reser bort

dhoofiyaa 1. exporterar; 2. utvisar

dhoor *m* <traditionell frisyrr för unga pojkar>

dhow nära, nästan ~ dhaw

u dhow i närheten av ...

- **goor dhow** snart
- **had dhow** snart
- **mar dhow** snart, strax, om en stund

dhowow komma närmare

sóo dhowow kom in

dhowr flera

dhowraa *tr* 1. väntar, förväntar; 2) betraktar, tittar noga, nära; 3) är rädd om, tar hand om, försvarar ~ dhawraa

ku dhuftaa *tr* dhufataa slår ngt

dhuftaa -ataa rycker

dhul *m* dhulal 1. jord, mark, land; 2. land, stat; 3. jord, värld

dhulgariir jordbävning, jordskalv

dhurwaa *m* hyena ~ waraabe

dhutiyaa haltar

dhuuban smal, smärt

dhuumaalaysi *m* kurragömma

dhuun *f* 1. hals; 2. strå, slang, pipa, rör

dhuuso *f* fis, fjärt

dhuxul dhuxusha kol

dib *f* baksida

ka dib 1. efter <förfluten tid>, därefter, efteråt, sedan; 2. om <framtid>

dib *m* pl. dibab svans, stjärt, bak

- **inta ka dib** därefter
- **taa ka dib** därefter, sedan

dib u på nytt, igen

dibad *f* ~ dibed

dibaddiisa, dibaddeeda, dibaddooda utanför

díbi *m* ? pl. dibí tjur, oxe

didaa 1. flyr i panik; 2. blir rädd ~ dudaa

didiyaa skrämmer på flykt

difaac *m* försvar

u digaa *tr* varnar

digaag *m* 1. kyckling; 2. höns, fjäderfä

digaagad höna

digir *f* böna, ärt

digsi *m* gryta, kastrull

diidaa vägrar, avböjer

diin *m* sköldpadda ~ diindiin

diin *f* religion, tro

diindiin *m* sköldpadda ~ diin

Diisambar december
dilaa 1. dödar; 2. slår
dinnad *f* katt ~ **bisad** ~ mukulaal
diqsi *m* fluga ~ **duqsi**
diraa skickar
u diraa skickar ngn efter ngt <för att hämta ngt>
diriraa *v* slåss, bråkar
dirqi (1) *m* påtryckning, tvång
dirqi (2) *adv* nästan, det var nära att
dirqiyaa *v* tvingar
diyaar färdig, redo
diyaarad *f* flygplan
diyaariyaa gör i ordning, förbereder
doob *m* ungtkarl, ogift ung man
dood *f* diskussion, debatt
ka doodaa diskuterar ngt, samtalar om ngt
doolli *m* mus
doon *f* pl. doomo/doonyo liten segelbåt
doonaa 1. vill, önskar, behöver; 2. söker, letar (upp), hämtar; 3. tänker, avser, skall, kommer att
doontaa *tr* doonataa söker, letar upp ngt [åt sig själv]
doorasho *f* val
doortaa *tr* doorataa väljer, utser
doqon dum person, idiot, dumbom
doqonimo *f* dumhet
dowlad *f* 1. stat, land; 2. regering
• **dowladda hoose**
kommunstyrelse, kommun
dowladeed *adj* statlig
dowr *m* dowrar / adwaar AR. DAWR roll, funktion ~ **dawr** ~ **door**
dubaa steker, rostar

duddumo *f* myrstack ~ **dundumo** ~ **duddun** ~ **dundun**
duddun *f* duddumo myrstack ~ **dundun** ~ **duddumo** ~ **dundumo**
dugaag *m* vilt djur, vilddjur ~ **bahal**
dúgsi *m* skola
dukáan *m* pl. dukaammó affär
dukaanle affärsinnehavare
dul *f* ovansida, yta, överdel; <advl.> ovanpå
Dul-Qacdah *s* det arabiska namnet på det muslimska årets elfte månad
Dul-Xajah *s* det arabiska namnet på det muslimska årets tolfte månad
dulqaad *m* tålamod
dumiyaa förstör, river ner
dundumo *f* myrstack ~ **duddumo** ~ **duddun** ~ **dundun**
dundun *f* dundumo myrstack ~ **duddun** ~ **duddumo** ~ **dundumo**
duni *f* värld
duq *m* äldre man
duq *f* äldre kvinna
duqoobaa duqowdaa blir gammal
duqsi *m* fluga ~ **diqsi**
durbaan *m* trumma
dushiisa dusheeda, dushooda ovanpå den, det, dem
duub *m* duubab 1. rulle; 2. turban; 3. bandage
duubaa 1. sveper, viker; 2. spelar in [film, musik]
duuban duubnaa inlindad, inrullad, försedd med bandage
duul pl. duulal folk, grupp av människor
duulaa 1. flyger; 2. anfaller
duunyo boskap ~ **xoolo**

duur *m* -ar skog, obebodd plats ~
kayn
duurjoog *f* skogsdjur
duwaa avviker
ka duwan annorlunda, avvikande
kala duwan olika ~ kale duwan
eber *m* nolla
edeb *f* gott uppförande, disciplin
ee 1. [attributmarkör]; 2. utan
[efter neg. sats]
eeddo *f* faster
eegaa tittar (på), ser ~ fiiriyaa
eey *m* pl. eey hund ~ ey
ku eg färdig, avslutad
u eg yahay *ekaa* 1. är lik, ser ut
(som); 2. är lämplig, passande
eray *m* ord
eriyaa *tr* 1. jagar; 2. avskedar,
sparkar ~ eryaa
eryadaa *tr* eryataa jagar
ey → eey / ay
ka faa'iidaystaa *intr* faa'iidaystaa har
nytta av ngt, drar nytta av ngt,
drar fördel av ngt, drar lärdom
av ngt
faa'iido *f* nytta, fördel, vinning
Faadumo *f* *namn* ~ Faaduma
u faanaa *intr* skryter för ngn
faaniyaa *tr* berömmar, lovordar
faar *m* surmjölk, koagulerad mjölk
Faarax *m* *namn*
faas *m* yxa ~ masaar
fac generation, mansålder
fadhiistaa *intr* fadhiisataa sätter sig, slår
sig ner
fadhiyaa -idaa (-isaa) sitter
fadlan *intr* var snäll och, tack
hövlighetsord vid uppmaning

fahmaa fahantaa förstår
fakadaa fakataa frigör sig, flyr
fal *m* pl. falal 1. handling; 2. verb
falaa 1. utför, gör; 2. plöjer, hackar,
planterar, odlar; 3. förhäxar
falaadh *f* 1. pil; 2. stråle
fallaar *f* pil
fandhaal *m* sked
far *f* 1. finger, tå; 2. skrift,
skrivande, skrivkonst
fara badan väldigt mycket, för
mycket
faraa *tr* 1. sänder ett budskap,
meddelande; 2. förmedlar
information; 3. ger ett råd
[tillnågon som skall resa]
• **faral ah** obligatorisk
faras *m* pl. fardo/farso häst <ar.>
farax *m* glädje, behag
faraxsan glad, förtjust
farbarasho skrivträning
fariid *m* bra pojke, duktig pojke
fariistaa -ataa sätter sig, sitter
ku farxaa faraxdaa gläder sig åt ngt
farxad glädje
Farxiya *f* *namn*
fasal *m* klass, årskurs
fasaleeti *m* näsduk ~ safaleeti
fasax *m* 1. helg, ledighet, semester;
2. rast
fatah översvämning, högvatten,
flod
Febraayo februari
feedh *f* revben ~ feer
feer *m* knytnäve, knytnävskamp
feer *f* revben, sida ~ feedh
fekeraa *v* tänker, tror

feynuus *m* lykta, fotogenlampa
fiicán bra
ku fiican yahay är bra på ngt
fiidmeer *f* fladdermus ~ **kabali**
fiiriyaa tittar, betraktar
fiirsadaa *fiirsataa* observerar,
betraktar, undersöker, visar
uppmärksamhet, intresse
u fiirsadaa *-sataa* reflektera,
överväga, fundera
fil *m* ålder
isku fil ah jämnårig
• **isku fil** jämnårig, samma ålder
(u) filaa tror, anser, hoppas
filin *m* pl. filmo film
ku fillan tillräcklig
firimbi *m* vissla, siren
fishaa *v* filataa hoppas ~ **rajeeyaa**
fog avlägsen
fogeeyaa för bort, för långt bort,
kastar bort
foofaa går till betesmark ~ **soofaa**
foorin vissla, flöjt, pipa
fudud lätt
u fulaa *intr* fushaa uppfylls,
genomförs, tilfredsställs
fulay *m* fegis
fulayad *f* fegis
fulaynimo *f* feighet
fullay fegis
fullaynimo feighet
fur kork
furaa 1. öppnar; 2. knyter upp
fure nyckel
fuulaa 1. kättrar (upp); 2. rider
fuushan ombord, på, ovanpå
fuutis undantag

gaaban *gaabnaa*; pl. gaagaaban kort
gaabin *f* 1. förkortning, minskning,
sänkning; 2. fördröjning
gaabiyaa *tr* 1. förkortar; 2. sänker
[hastighet, volym]; 3. utför ngn
handling sakta
gaadaa anfaller, lurpassar
gaadhaa kommer fram, anländer,
når fram
gaajaysan hungrig ~ **baahan**
gaajeysan *adj* gaajeysnaa hungrig
gaajo *f* hunger, svält
gaajoodaa *intr* är hungrig, hungrar,
svälter
gaajoonaa är hungrig, svälter
• **gaar(ka) ah** särskild, speciell
gaaraa 1. når, uppnår; 2. inträffar
<för ngn>; 3 är nära att, är på
väg att <göra ngt>;
u gaaraa *v* kommer fram till ngn
plats, når ngt
gaari *m* 1) kärra, skottkärra; 2)
vagn, lastbil; 3) bil
gabadh *f* gabdho flicka ~ **gabar**
gaban *m* kille, grabb
gabar *f* flicka ~ **gabadh**
gabay *m* dikt, poesi
gabbal *m* dagsljus
gacaliye *m* älskling, älskad person,
kär vän
gacan *f* gacmo hand
gadaa *tr* 1. köper och säljer, handlar
med ngt; 2. gömmer; 3. förstör
soo gadaa *tr* köper
sii gadaa *tr* säljer
gadaal *gadaasha* baksida; bakom

gadaashiis, gadaasheed, gadaashood
bakom honom, henne, den, det,
dem

gadh *m* 1. skägg; 2. kind ~ gar

gal (1) *m* pl. galal damm, pöl

gal (2) säck, påslakan, örngott

galaa går in, kommer in

galab *f* galbo eftermiddag, tidig kväll

galbeed västlig

gallay *f* majs ~ sabuul

gambaleel *m* ringklocka

gambar *m* pall

gar *m* 1. skägg; 2. kind ~ gadh

gar *f* rättvisa

garaacaa slår, bankar

isugu garaacaa vispar samman

- **afadiisa garaaca** slår, misshandlar sin fru
- **burris ku garaacaa** hamrar, snickrar
- **faas ku garaacaa** hugger (med yxa)
- **ilmo garaaca** agar barn

garaan *m* gram

garab *m* garbo 1. axel, skuldra; 2. stöd, hjälp, support

garawaat *m* slips ~ garafaati ~ taay

garbasaar *f* sjal, scarf ~ shaal

gargaar *m* hjälp (i fara och nöd)

u gargaaraa hjälper ngn

gargaarsadaa gargaarsataa får hjälp av ngn, tar hjälp av ngn

garoon *m* fält, lekplats

garoonka kubbadda cagta
fotbollsplan

garsoore *m* domare

gartaa garataa 1) förstår; 2) känner till, känner igen

gasac *m* burk ~ qasac

gashadaa -shataa klär på sig

gashataa gashadaa 1. tar på, klär på;

2. stoppar in; 3. investerar

gataa *tr* gadataa köper och säljer för egen vinning

sii gataa *tr* säljer för egen räkning

soo gataa *tr* köper åt sig själv

geed *m* geedo -ha 1. träd, växt; 2. grej [som allmänt ersättningsord]

geel *m* koll kameler

geelley *f* koll -da kamelägare, kamelförare

geeri *f* död

geeryoodaa -ootaa dör, avlider

• **geeskiisa, geeskeeda, geeskooda**
längs, bredvid

• **afar gees leh** fyrkantig

gees (1) *m* 1. horn, spets; 2. hörn

• **Geeska Afrika** Afrikas horn

gees (2) *f* sida, riktning, håll

geesi *m* modig person, hjälte

• **geesi ah** hjälte-, modig

geesinimo *f* mod, tapperhet

geeyaa bär, för, transporterar

gelin *m* förmiddag, eftermiddag de sex timmarna mellan solens position i zenit och soluppgång resp. solnedgång

• **gelin dambe** eftermiddag

geliyaa placerar inuti, för in, sätt in i

gelyo

geri *m* giraff

gidaar *m* vägg, mur

go' 1. del, portion, stycke; 2. tygstycke, lakan, täcke

go' skära
go'aamiyaa *v* beslutar, fattar beslut
go'aan *m* beslut
gobol *m* region, område
god *m* 1) hål, grop; 2) håla

- **godka quraanyada** myrstack

goda *tr* böjer
godan *adj* böjd
goglaa *gogoshaa* 1. breder ut; 2. bäddar <säng>
gogol *gogosha*, pl. *goglo* matta, madrass
goob *f* 1. cirkel; 2. yta, torg, arena, ställe, plats
goobo *f* cirkel
gool *f* lejonhona
gooni *adj* 1. separat, skild, ensam; 2. särskild, speciell
gooniyaa är ensam
goor *f* 1. tid, tillfälle, tidpunkt, tidsperiod; 2. fall

- **had iyo goor** alltid, hela tiden, varje gång ~ **had iyo jeer**
- **goor dambe** sent
- **goor dhow** snart
- **goor hore** tidigt
- **goor walba** varje gång, hela tiden, ständigt

goorma ? när ? ~ **goortee** ?
goortee ? när ? ~ **goorma** ?
goostaa *tr* *goosataa* 1. skär loss, plockar [frukt]; 2. förtjänar; 3. beslutar [till egen fördel]
gooyaa *goysaa* skär (av), skördar

- **ka gooyaa** substraherar, drar av

goray *m* strutshane
gorof *m* pl. -yó skål av trä för mjölkning

goror *m* näsblod
gororaa *intr* blöder näsblod
goroyo *f* 1. struts; 2. strutshona
gowracaa slaktar
goyn *f* skörd
go'aa 1. går av, går sönder; 2. dör

- **albaabka garaacaa** knackar (på dörren)

gu' *m* vår, regnperiod
gubaa *tr* bänner, sätter eld på ngt, eldar upp, kremerar
gud *f* mandelträd
gudbiyaa *tr* räcker över, lämnar över, ger
guddi *f* kommitté, bedömaregrupp
gudihiisa, gudeheeda, gudohooda inuti den, det, dem
gudo insida
guduud *m* röd färg
guduudan *adj* röd
gugac *m* åska
gujis *m* u-båt
gumbur *f* kulle, mindre berg ~ **gunbur**
gumeeyaa *tr* tyranniserar, förtrycker, kolonialiserar
gummuc *m* kula ammunition
gummud *m* stump av amputerat ben eller arm
guraa *tr* 1. flyttar <ngt från en plats till en annan>; 2. plockar upp, samlar ihop
gúri *m* pl. *guryó/(guriyó)* hus
gurmadaa *v* *gurmataa* skickar hjälp i en nödsituation
gurxan *m* djurläte **gutturalt**, från hund, lejon etc.
guud allmän, vanlig, offentlig

guulaystaa *guulaysataa* vinner, lyckas

ka guulaystaa segrar över ngn,
övervinner ngn, besegrar ngn

guuleystaa *v guuleysataa* 1. har
framgång, lyckas; 2. vinner,
segrar

guuriyaa 1. flyttar; 2. kopierar,
skriver av

ha inte <i imperativ>

haa ja

háad *m pl. háad* stor fågel

haaddii *konj* om

haadiyaa rensar, ansar

haajiraa *intr* flyttar

haan *f* haamo behållare, kärl, tank,
cistern <större, av trä eller tyg,
avsedd för vatten, bensin o.
dyl.)

haan *m pl. haanan* 1. strupe, hals; 2.
behållare, kärl, flaska <liten, för
mjölk>

hab *m* sätt, ordning, metod, system

hab *f* kram

habaar *m* förbannelse

habaaraa förbannar, nedkallar en
förbannelse

habar *f* gammal kvinna, gumma,
mor

habar *m* lock

habaryar *f* moster

ku habboon lämplig, passande
(för/till)

habeed smuts och jord på kamelens bakben

habeen *m* kväll

- **habeen barka** midnatt
- **habeen hore** i förrgård
- **habeen wanaagsan** god natt

hablo *f pl t* flickor

had *f* död ~ *hed* ~ *wad*

• **hadda** nu, just nu, genast,
direkt

• **had dhow** snart

• **had iyo goor** alltid, hela tiden,
varje gång ~ *had iyo jeer*

• **had iyo jeer** alltid, hela tiden ~
had iyo goor

hadal *m* prat, tal, påstående

hadba nu, genast ~ *haddaba* ~ *immika* ~
imminka ~ *amminka*

hadda → *had*

haddaba nu, genast ~ *hadba*

hadday < *haddii* + *ay*

haddii om

(ka)(soo) hadhaa stannar kvar, blir
kvar, blir över ~ *haraa*

hadhuudh *m* hirs, durra,
sockerdurra

hadiyad present, gåva

hadlaa *hadashaa* talar, pratar,
samtalar

hagaag vara rak

hagaagsan korrekt

hagaajiyaa rästar ut, lagar, ordnar,
städar

hakad *m -yo* kommatecken

hal (1) *m* en, en enda, samma

hal (2) *m* ställe, plats

hal (3) *f* kamelhona

halis *f* fara

halkaas där

halkan här

halkee var, vart

halkii den/det enda

halxiraale gåta, rebus, korsord

hambalyo gratulation
hangaralle skorpion
hangool *m* ett redskap som används av nomader
haraa stannar kvar, blir kvar, blir över ~ **hadhaa**
harag *m* skinn
haramcad *m* panter, leopard, gepard
haran *m* AR. XARAM FÖRBJUDEN, TABU något orent, något syndigt, synd
Harar
hareer *f* 1. sida, hörn; 2. [i pl.] omgivning
hareerhiisa, hareeraheeda runt om ngn, ngt
hargab *m* förkylning, influensa
Hargeysa stad
harraad *m* törst
harraadan törstig ~ **harraadsan**
harraadsán törstig ~ **harraadan**
haruur *m* *mass* durra lat. sorghum ~ **meseggo** ~ **arabbikhi**
hase ahaatee trots att, fastän ~ **hase yeeshee** ~ **inkastoo**
hase yeeshee trots att, fastän ~ **hase ahaatee** ~ **inkastoo**
haween *m* *koll* kvinnor
hawo luft, väder
hayaa håller, behåller
haye *interj* 1. ja; 2. bra, okej; 3. hallå, hej
haystaa -sataa har (i handen), håller
hed *f* död ~ **had** ~ **wad**
heel *m* omgivning, område
hees *f* sång
heesaa sjunger

helaa *tr* hittar, skaffar, får, erhåller, uppnår, förtjänar, vinner
ka helaa 1. uppskattar, tycker om; 2. får, erhåller, utvinner ngt ur/från ngt
heshiiyaa *v* kommer överens, är sams, är eniga
hijro *f* utvandring, migrering, migration
hibib *m* pl. hilbo kött
hibib-cun *m* köttätare
hilmaamaa *tr* hilmaantaa glömmer
hodan *m* rik person ~ **hodon**
hodon *m* rik person ~ **hodan**
hog *f* hål
hoon *m* pl. hoonan EN. tuta
hoonbaro delfin
hoos *f* 1. undersida, underdel, nederdel; 2. söder, syd
ku hoos nedanför, nertill
hoos *m* skugga
hoose *adj* undre, nedre, lägre, låg, kort; 2. låg, tyst

- **dowladda hoose** kommunstyrelse, kommun
- **dugsiga hoose** grundskola
- **xagga hoose** nertill, nere

hooseeyaa befinner sig nertill, undertill
ka hooseeyaa befinner sig nedanför, under något
hoostiisa, hoosteeda, hoostooda under den, det, dem
hooyo *f* mor, mamma
hor *f* framsida, framdel
ugu hor först
ka hor före

ka hor inta + neg. verb innan

- **ka soo hor jeedaa** *tr* motsäger ngt, motsätter sig ngt

horay *f* 1. framsida; 2. <adv.> tidigare, förut

hore 1. föregående, tidigare, före detta; 2. tidigt, genast

- **goor hore** tidigt
- **marka hore** först
- **xagga hore** framtill, längst fram, där framme

soo hormaraa *intr* anländer, kommer fram (för) tidigt, först

- **ugu horrayn** (allra) först

ugu horreeyaa befinner sig först, längst fram

hortiisa, horteeda framför den, det

horumar *m* framsteg, utveckling

hu *m koll* kläder

hub *m* vapen

hubaa är säker

hubaal *f* säkerhet

- **hubaal ah** säker

hummaag *m* suddig bild

hunguri *m* 1. hals; 2. mat

hunguriweyni *f* glupskhets

hurda sovande

hurdaa *intr* huruddaa somnar, sover

hurdi gul

hurdo 1. sömn; 2. sovrum

huuri *m* roddbåt, kanot

ib *f* bröstvärta, spene

Ibraáhim *m namn*

idan *m* rökelsebrännare

idiin 1. till er, för er, åt er; 2. till ... er, för ... er, åt ... er <idin + u

Idil *f namn*

idil hel, all, alla

idó *koll.* idaha får

if *m ifaf* 1. ljus, sken; 2. liv; 3. värld, universum ~ **iftiin**

- **ifka dayaxa** månsken

ifaa *intr* lyser, skiner

ifiyaa *tr* lyser upp

- **iftiinka qorraxda** solsken, solljus

iftiinaa *intr* lyser, skiner, strålar, blänker

iftiino *f* 1. dagsljus; 2. [adv] på dagen

iga < i + ka

ii 1. till mig, för mig, åt mig; 2. till ... mig, för ... mig, åt ... mig < i + u

iibiyaa säljer

soo iibiyaa köper

iibsadaa iibsataa köper

iid *f* eid, högtid, helg ~ **ciid**

Iiddul-Adxa Eid al-Adha, Offerhögtiden

iimaan *m AR.* imam ~ **iimaam**

il *f* indho öga

ilaa till, fram till, upp till, ända till

Iláahi Allah

ilaal *m* polis <på landsbygden>

ilaalin *f* 1. va ° rd, sko ° tsel, behandling; 2. skydd, tillsyn, vakthållning

ilaaliyaa *tr* vaktar, ser efter, sköter om

ilaaliye vakt

ilig *ilko* tand

illin *koll.* tårar

illoobaa *tr* glömmer

ilmó *pl. koll.* -áda tårar

ilmó *pl. koll.* -áha barn, bebisar
immika nu ~ imminka ~ amminka
imminka nu ~ immika ~ amminka ~ hadba ~ haddaba
immisa *frågeord* [personböjs] hur många, hur mycket, hur länge
imtixaan *m* tentamen, prov
imtixaanaa testar, prövar, examinerar
in *konj* att
in *inta* kvantitet, antal, mängd, andel, del

- **waa in** man skall, man bör, man måste
- **in yar** lite, några, ett par

ina *pron* OSS

- **ina keen(a)** då går vi, låt oss gå

inaan jag ← in + aan
ínan *m* inammo pojke
indho → il
Ingiriis *m* England
ingirfís(i) engelsk
Ingiriisi *m* engelsman; engelska språket
inkastoo trots att, fastän, utan hänsyn till att ~ in kastoo ~ hase ahaatee ~ hase yeeshee
inoo 1. till oss, för oss, åt oss; 2. till ... oss, för ... oss, åt ... oss < ina + u
insi *m* AR. INSAAN människa

- **inta badan** till stor del, huvudsakligen
- **inta ka dib** därefter

intii *konj* 1. sedan, från att; 2. medan; 3. tills, till dess att
irbad nål

irrid *f* fingång, utgång, entré, port, dörr
is *opers.* obj. pron. 1. sig, sig själv, själv, en själv; 2. varandra

- **is leh** som hör ihop, som är vänner

isága han, den, det
isbitaal *m* sjukhus
iskafaale *IT.* hylla [S] ~ iskafaallo
isku tillsammans
isku mid samma
isku jir *m* blandning ~ iskujir
iskumacne synonymi ~ isku macne
isla tillsammans, med varandra, gemensamt

- **isla marka** samtidigt

islaan *f* islaamo medelålders kvinna
Islaam *m* Islam
islamar *m* samma tid
ismaqal *m* samförstånd
Isnín *f* måndag
istaagaa *intr* 1) reser sig, ställer sig; 2) stannar
isticmaal *m* användning
isticmaalaa använder
isu för sig själv, för varandra < is + u
isugu varandra < is + u + ku
Itoobiya Etiopien
iyáda hon, den, det
iyága de
iyo och (mellan nomen)
jaad *m* 1. sort, typ; 2. kvalitet

- **kala jaad** olika

jaadad *m* sort
jaakad jacka ~ jaako
jaalle 1. gul färg; 2. kollega, kompis
jaamacád universitet

jaar *m* granne
jabaa *intr* går sönder
Jabbaan Japan
jabiso pytonorm
jabiyaa gör sönder ~ **jebiyaa**
jadwal *m* tabell, tidtabell
jalaabiib *f* AR. JILBAAB kappa, hijab, kroppstäckande slöja
jalaqsan smal, smärt, vacker
Jamadul-Aakhir det arabiska namnet på det muslimska årets sjätte månad
Jamadul-Awal *s* det arabiska namnet på det muslimska årets femte månad
jamhuuriyad republik
Jannaayo januari
jaraa skär (av)
jaranjaro stege
jararaf *interj* VOV
Jarmalka Tyskland
jawaab *f* svar
ka jawaabaa svarar (på ngt)
Jawaahir *f* namn
jawaan *m* säck
jebiyaa *tr* gör sönder
jecel yahay jeceshahay tycker om
jecelshahay du/hon tycker om ← **yecel + tahay**
jeclahay jag tycker om ← **yecel + ahay**
jeeb *m* AR. ficka
ka soo hor jeedaa *tr* motsäger ngt, motsätter sig ngt
u jeedaa *tr* vet, förstår ngt
ula jeedaa *tr* avse ngt för ngt
jeeg jeegag (mjölk)kanna, tillbringare ~ **joog**
jeer (1) *m/f* jeerar flodhäst
jeer (2) *m* 1. gång; 2. tid, epok

• **shan jeer maalintii** fem gånger om dagen, per dag
jeerma ? när ?
ka soo jeestaa *tr* jeesataa vänder sig bort från ngt, är färdig med ngt
jibbaarane *m* kvadrat, fyrkant
jid *m* väg, gata
jidh kropp
jiidaa *tr* 1. drar, släpar; 2. attraherar; 3. andas in
jiidh (1) råtta ~ **jiir**
jiidh (2) kött ~ **jiir**
jiif *m* sömn
jiifaa sover, ligger
jiifsadaa -sataa somnar
Jiilaal *m* vinter varm torrperiod
jiinbaar *f* gammaldags säng
jiir (1) *m* jirar råtta ~ **jiidh**
jiir (2) kött ~ **jiidh**
jiirsiiyaa krockar med, kör på, kör över
jilaa *v* 1. spelar en roll, spelar teater, agerar, uppträder; 2. låtsas, efterliknar, härmar
jilbaab *m* AR. kappa, slöja
jilcaa *intr* jilicdaa blir mjuk, lätt
jilib *m* jilbo knä
Jilib *s* stad i södra Somalia med ca 50.000 inv.
jilicdaa → **jilcaa**
jilicsan *adj* 1. lätt [ej svår]; 2. mjuk
jilacsan
Jimce fredag
jin *m* 1. djinn <ökenande, svW>; 2. samma storlek
jinni *m* djävul, satan
jir *m* jirar 1. kropp; 2. massa, volym; 3. störtstur

isku jir *m* blandning ~ iskujir
jiraa befinner sig, existerar, är
ku jiraa deltar i

- **iska jiraa** *v* aktar sig, ser upp, är försiktig
- **isla jiraa** *v* hör ihop

jiritaan *m* existens, skapelse
jirradaa *intr* jirrataa blir sjuk
jirran *adj* sjuk
jirriqaa *m koll* syrsor ~ jiiqjiiqle
jirro *f* sjukdom
joodari *m* madrass
joog *m* joogag (mjölk)kanna, tillbringare ~ jeeg
joogaa *intr* 1. är, befinner sig, står, bor, lever; 2. stannar; 3. är kvar, finns kvar
joogsi *m* 1. stopp; 2. punkt

- **joogto ah** stabil, permanent

joojiyaa *tr.* 1) bromsar, stannar, stoppar; 2) förbjuder; 3) slutar, upphör

Jowhar <stad>
Juun juni
juuni *s* säck
ka *dem. pr. fem. sg.* den, det
-ka *best. art. mask. sg.*
ka från; om
ka dib 1. efter <förfluten tid>, därefter, efteråt, sedan; 2. om <framtid>
ka hor före
kaa 1. från dig, av dig, om dig, än du/dig; 2. från ... dig, av ... dig, om ... dig <ku + ka>
kaaga → ku + (k)u + ka
kaalay *imp. pl.* -a kom hit

u kaalmeeyaa hjälper
kaalmo *f* hjälp, bistånd, assistans
la kaashadaa kaashataa använder sig av ngt, tar hjälp av ngt, samarbetar med ngn
kab *f* sko
kabaa lagar
kaban lagad
kacaa *intr* 1. reser sig, stiger upp; 2. vaknar
kackac *m koll* plätt, frityr munk
kafan *s* liksvepning
kafee *m mass* kaffe
kafeeyaa 1. tillfredsställer <behov eller önskan>; 2. räcker, är tillräcklig
kal *m pl.* kalal 1. tid, period, gång, tur; 2. år, årstid
kala *adv* 1. isär, bort från varandra; 2. individuellt, var och en, olika ← ka + la
kale annan, mera

- **inta kale** resten
- **mar kale** en gång till, igen, också; 2. en annan gång, någon annan gång
- **mid kale** en till
- **oo kale** lik, som, också
- **si kale** 1. annars, i annat fall; 2. tvärt om, omvänt
- **sidoo kale** på så sätt, på ett liknande sätt
- **tan kale** 1. den andra; 2. för övrigt, å andra sidan

kali *m* ensamhet; singular ~ keli
kalluun *m* fisk ~ mallay

kan(i) (mask.) denna, detta, den här, det här
kar *f* lapp (av papper, skinn)
karaa (1) *tr* 1. förmår, orkar, klarar;
 2. lagar, lappar, reparerar
karaa (2) *intrans.* kokar
kariim AR. vördnadsvärd
kariyaa *tr* kokar
karooto morot
karsadaa *tr* karsataa tillagar, lagar ngt
 [åt sig själv]
kasta varje ~ kaste ~ waliba
kaste varje ~ kasta
in kastoo trots att, fastän, utan
 hänsyn till att ~ inkastoo ~ hase
 ahaatee ~ hase yeeshee
kaydsadaa *tr* kaydsataa gömmer
 undan
kayn *f* kaymo skog ~ duur
kee vilken
keena hämtar, tar med sig ngt,
 har med sig ngt, kommer med
 ngt
 • **ina keen(a)** då går vi, låt oss gå
keli ensam, själv, bara
keli *m* ensamhet; singular ~ kali
 • **keligii taliye** diktator,
 enväldshärskare
keligiis, keligeed, keligood han ...
 själv, hon ... själv, de ... själva
oo keliyaa bara <syftar på nomen> ~ oo
 keliyah
khaanad *f* 1. låda, hylla; 2. fack, ruta
khad (1) *m* linje, streck
khad(2) *f* bläck
Khádra *f* namn
khal *m* ättika, vinäger

khalad *m* fel, misstag ~ qalad
khalfad *f* 1. fönster; 2. lucka, kassa
khamiis (1) *m* AR. KHAMIIŞ
 långskjorta, tunika
Khamiis (2) *f* torsdag
khasaare förlust, nackdel, skada ~
 khasaaro
khatar *f* fara
khayr *m* bra sak, tur, framgång,
 välgörenhet, välsignelse
khiyaameeyaa *tr* bedrar, lurar ~
 khiyaaneeyaa
khiyaano *f* lurendrejeri, bedrägeri ~
 khaayinnimo
khoori *m* kanal
khudaar *f* koll grönsaker, frukt ??? ~
 khudrad
khudbad *f* föredrag, föreläsning, tal
 ~ khudbo ~ qudbad
khudrād *f* koll grönsaker ~ khudaar
kibis *f* kibso / kibiso bröd ~ kimis
kiilo kilo
kiilomitir *m* kilometer
Kiinya Kenya
kiish *m* säck, påse
kirli *m* kittel, tekanna ~ kildhi
kitaab *m* kutub AR. KITAAB bok främst
 arabisk ~ buug
Kitaabka Qur'aanka Koranen
kokorsadaa -ataa ökar, växer (av sig
 själv)
kolkaas efteråt, sedan
kolla aldrig, på intet sätt
konton *m* femtio
koob *m* pl. koobab kopp, glas
soo koobaa summerar,
 sammanfattar
ka kooban bestående av
kooban kortfattad

koobbi *m* kopia ~ nuqul
koofi *f* hatt
koonfureed sydlig
koor *m* rock
koor *f* liten klocka
koore 1. sadel; 2. hängsmycke
koox *f* grupp
koox-koox i grupper
kor (1) *m* -ar 1. yta; 2. kropp; 3.
 <advl.> ovan
kor (2) *adv* upp, uppe
koraa 1. växer; 2. klättrar
koranta-da
 • **xoogga korantada** elenergi
kordhiyaa *tr* ökar
kore övre
koriyaa 1) lyfter; 2) får att växa,
 uppföstrar
ka koriyaa räddar ngn
korkiisa, korkeeda, korkooda
 ovanpå den, ovanpå det,
 ovanpå dem
kororsadaa kororsataa ökar, växer
kow *räkneord* -da en ~ koow
kowaad första ~ koowaad ~ koobaad
ku 1. i, på, vid; 2. med (hjälp av)
ku dig
 • **ku ag** *prep* hos, vid
ku ku kuu *interj* kuckeliku
kubbaayad glas
kubbad *f* boll
kubbadda cagta fotboll
kufaa *intr* ramlar, trillar
kulan *m* möte, kongress
 • **kulanka cilmiga** vetenskaplig
 konferens, symposium
kulanti *f* möte, träff

kuláyl kuláysha hetta
kulmaa kulantaa träffar, träffas
kulul varm, het
kulul varm
kululeeyaa värmer
kuma *intr./neg. pron. mask.* vem, ingen
kun *m* tusen
kunaad (den) tusende
kurdad klänning
kúrsi *m* (pl. kuraas) AR. stol
kurus *m* puckel
kuu 1. till dig, för dig, åt dig; 2. till
 ... dig, för ... dig, åt ... dig <ku + u
kuwa *dem. pr. mask. sg.* de → ka
kuwan(i) *dem. pr. plur.* dessa, de här →
 kan(i)
kuwo annan, ytterligare
la *pron* man
la med
la'aan *f* 1. brist, avsaknad; 2. -fri, -
 lös, utan
laab *f* bröst, hjärta
laab *m* 1) hörn, vrå; 2) tvärgata
laabaa böjer, viker
laaban *adj* böjd, krokig
laabbis *m* blyertspenna
ka laabtaa -ataa återvänder från
laad spark
laadaa *tr* sparkar
laakiin AR. men, å andra sidan
laamayeeeri *m* korrugerad plåt
laami *m* asfalt, oljegrus
laan *f* laamo gren, extremitet
lab *m* maskulinum
lába två ~ labo
laba-labo två och två, i par
labáad andra (ordningstal)

labajibbaarane *m* kvadrat, fyrkant
labanlaab *tr* dubbel
labanlaabaa *tr* dubblerar ~ **labalaabaa**
labbisaa klär på ngn
labbisan *labbisnaa* klädd, välklädd ~ *lebbisan*
labbistaa *intr./tr.* -ataa klär på sig, tar på sig
labo två ~ **laba**
lacag *f* pengar
 • **lacag adag** hårdvaluta
Landhan London
lax *f* tacka <fårhona>
laybréeri *m* bibliotek
láyli *m* övning
laystaa *tr* *laysataa* äter upp allt, dricker upp allt ~ **laastaa**
le'eg *adj* *le'ekaa* samma, likadan, lika stor
lebbis *m* 1. kläder; 2. klädstil, klädesätt ~ **labbis**
lebbisan *lebbisnaa* klädd, välklädd ~ *lebbisan*
leeb *m* pil
leedahay -> **leeyahay**
leelleel *m* lidande
leenahay -> **leeyahay**
leexaystaa -sataa gungar
u leexiyaa *tr* svänger
leexo gunga, hängmatta
leeyahay *tr* 1. har, äger; 2. säger ngt, talar om ngt
is leeyahay 1. är vänner; 2. tänker, tror
leh som har, med
 • **is leh** som hör ihop, som är vänner

libaax *m* lejon
lid *m* *lidad* motsats
liin *f* lime, citron
liis *m* *liisas* lista
lis *m* nymjölkad mjölk ~ **lisid**
lisaa mjölkar
lisid *f* mjölkning
lix *f* sex
lo' *koll.* boskap
loo ← *la + u*
lug *f* ben
lugay halt, haltande
lulaa *tr* 1. gungar; 2. vinkar; 3. kärnar <smör>
lumiya tappa bort, röra bort
luqo språk
Luul <förnamn>
luul *m* pärla
Luuliyo juli
ma (1) (satstypsmarkör för jakande ja/nej-fråga)
ma (2) inte
 • **ma nabad baa?/nabad miyaa?** är allt bra?
maad *f* humor, skämt
ka maadaystaa skrattar år ngn, retar ngn
maaddo ämne
maadeeyaa skämtar, är rolig, skämtsam, fäller en rolig kommentar
maahmaah *f* -yo, -yada / -o, -aha ordspråk, talesätt
maahmaahaa använder ett ordspråk
Maajo maj

maal *m koll* -al AR. tillgångar,
egendom, förmögenhet ~ **adduun**
~ **cood** ~ **cuud** ~ **guuyo** ~ **xoolo**

maalín *f pl.* maalmó dag

Maalma-doone *s det* somaliska namnet på
det muslimska årets fjärde månad

maalmahan nu för tiden

maammul *m* administration

maammulaa administrerar, styr

maammule administratör, direktör,
rektor

maammule administratör, direktör,
rektor

maamule *m* 1) rektor, chef; 2)
vaktmästare, administratör ~
maamuliye

maamuliye *m* 1) rektor, chef; 2)
vaktmästare, administratör ~
maamule

maan *m* -an sinne, förstånd,
tänkande, tankeförmåga

maanta i dag

Maarso mars

maas *m* 1. läder, skinn; 2. ofruktbar
mark <där inget gror>, nysådd
mark <där inget börjat gro>

macaan *m* söt smak, sötma

macaanaayaa *intr* smakar sött

macallimad lärarinna

macallin *m pl.* macallimiin lärare

macne *m* betydelse, innebörd ~
macno

- **isku macne** synonymi ~
iskumacne
- **isku macne ah** *adj* synonym

macneeyaa förklarar, tolkar

madal *f* mötesplats

mádax 1. *m* huvud

mádax 2. *m pl.* madáx överhuvud

madbakh *m* AR. kök ~ **kushiin** ~ **jiko**

Madiina *s* Medina

- **qorrax madoobaad**
solförmörkelse

madow *m* svart färg

madow *adj* madoobaa SVart

magáalo stad

magac *m* 1. namn; 2. substantiv

- **magac gaar** egennamn

magacaabaa *tr* magacawdaa nämner

ku magacaabaa *tr* kallar

mahad *f* tacksamhet

Mahad *m namn*

u mahad celiyaa tackar ngn,
framför ett tack till ngn

maháddi tacka

mahadsánid tack

majin *f pl.* majó 1. tass, fot; 2.
hammare, klubba

makhluuq *m* skapelse

Makka *s* Mecka

mal *m* 1. bajs <från spädbarn>; 2.
läckage <från mjölkningsskär>;
3. <ledsjukdom hos kameler>

malaa'ig *f* ängel ~ **malag**

malab *m* honung

malag *m* ängel ~ **malaa'ig**

maleeyaa 1. tänker, tycker, anser;
2) gissar, tror, antar, förmodar

mallay *m* fisk ~ **mallaay** ~ **kalluun**

maqaasiin *m* förråd

maqal *f koll* lamm, killingar, ungdjur

(ka) maqan maqnaa saknad,
frånvarande, borta, som fattas

maqlaa maqashaa lyssnar, hör

mar *m* marar 1. tid; 2. [adv] då, ibland

- **isla markaa** samtidigt

- **mar dambe** 1. en gång till, igen; 2. sedan, lite senare; 3. dessutom
- **mar dhow** snart, strax, om en stund
- **mar hore** 1. förut, tidigare, nyligen, redan; 2. för länge sedan
- **mar kale** en annan gång, igen, åter, på nytt
- **mar kaliya** bara en gång
- **mar kasta** hela tiden, ständigt
- **mar-mar** ibland
- **mar waliba** hela tiden, ständigt

maraa passerar, går genom, går förbi

maran marnaa tom

mararka ibland

marin *m* 1. passage; 2. två

mariyaa 1. sprider, breder ut, stryker ut, gnuggar; 2. släpper förbi, får ngt att passera

marka + konj. då, när

- **isla marka** samtidigt
- **marka hore** först

marka xigta härnäst, sedan, därefter

markaa då, genast

markii när

markiiba snabbt, genast, omedelbart

marmar ibland ~ marar

maro *f* maryo / marooyin 1. tyg; 2. <färgat tyg som tjänar som klädesplagg>; 3. <överfört> tunt lager, bädd

maroodi *m* elefant

marti *f* koll gäster

ku martiqaadaa *tr* bjuder in, inviterar

marti u yahay är på besök, kommer på besök

martiqaad *m* inbjudan, invitation

marwo *f* belevad, kultiverad kvinna, hustru

Maryan *f* namn

mas *m* orm

mas'uul pl. mas'uuliin-ta AR. ansvarig ~ masuul

masaajid *m* moské

masaar *f* yxa ~ faas

Masar Egypten

masar *m* näsduk, liten huvdduk

masawir *m* foto, bild, tavla ~ musawir

maskax *f* hjärna, sinne, klokhet, intelligens

masrixiyad teaterföreläsning, pjäs

maw *interj* mjau

Mawliid *s* det somaliska namnet på det muslimska årets tredje månad

maxaa < maxay + baa

- **maxaa yeelay** *konj* 1. därför att, eftersom, på grund av att; 2. för att, så att

maxaad ← maxay + baa + aad

maxaad sheegtay? hur är det med dig?

maxaan ← maxay + baa + aan

maxaannu ← maxay + baa + aannu

Maxamed *m* namn

maxay vad?

maxay ← maxay + baa + ay

maxaydin ← maxay + baa + aydin

maxaynu ← maxay + baa + aynu

Maxmuud *m* namn (

maya nej

maydhaa tvättar (Ikläder etc.)

mee? *pron* var?
meel *f* plats, utrymme
meesha baabuurka la dhigto
 parkeringsplats
meeleeye preposition
meeqa hur mycket, hur många
meseggo *f mass* durra lat. sorghum ~
 haruur ~ arabbikhi
meyd *m* död kropp, lik
mid *mlf* en, enhet
mid en, en enda
isku mid samma
midab *m* färg
midig *f* höger
midkee vilken {jfr. which one}
miis *m* miisas bord
miisaamaa väger
miliqsadaa *intr* miliqsataa slickar sig
 om munnen, slickar sig om
 läpparna ~ malabsadaa
min *m* minan hus, hem ~ minin
mind *f* kniv
mir *f* frukt, frö
mise eller {mellan två ja/nej-frågor} < ma +
 se
mitir *m*
eng. *meter*
miyaa ← ma + baa
miyaad ← ma + aad
miyaan ← ma + aan
miyaannu ← ma + aannu
miyay ← ma + ay
miyaydin ← ma + aydin
miyaynu ← ma + aynu
miyi *m* landsbygd
miyuu ← ma + uu
moodaa antar, tror, tänker
moos *m* moosas banan ~ muus

ka moosaa dämmer upp, avleder
 vatten, torrlägger
mooyaane förutom, med undantag
 för ~ mooyee ~ mooyie
moxog *m* 1. maniok <halvbuske,
 svW>, kassava; 2. ländrygg,
 korsrygg, midja
mudan (1) *adj* mudnaa värdig, förtjänt
mudan (2) *adj* mudnaa stucken,
 injicerad
mudane
muddo *f* AR. period, tidsintervall
mug *m* kapacitet, volym → moos
mukulaal *f* katt ~ bisad ~ dinnad
munaafaq *s* skenhelig person
mundul *m* hydda, stuga
Muqdisho Mogadishu
murti *f* 1. innehåll, omfattning,
 essens; 2. kultur, kulturarv
murug *f* sorg
murugaysan -snaa ledsen, sorgsen
musawir *m* foto, bild, tavla ~ masawir
mushaar *m* lön
mushaari *f* mannagrynsoppa av durra
 ~ mishaari ~ mushaalli
mushaax *m* vandring, promenad
mushaaxaa *intr* promenerar, strövar,
 går omkring
Mustafa *m* *namn*
muufo <typ av> tunnbröd
muujiyaa pekar, visar
muuqdaa *m* muuqataa 1. syns; 2. ser ut,
 verkar
muus *m* muusas banan ~ moos
Múuse *m* *namn*
Muxammed *m* *namn*
Muxaran *s* det arabiska namnet på det
 muslimska årets första månad

muxuu ← maxaa + uu
-na och
naafo lam, skadad, handikappad
naag *f* kvinna
naas *m* bröst
nabad *f* fred

- **nabad gelyo** hej då
- **nabad ku bari** god natt
- **nabad ma ku bariday?** har du sovit bra?

nabadgeliyaa *tr* räddar
nacaa *tr* inf. nici hatar, förkastar, är negativt inställd mot ngt
nacas *m/f* idiot, dumhuvud, dumbom

- **nacas ah dum**

nacasad *f* idiot, dumhuvud
nacnac (1) *m* godis, karamell
nacnac (2) *f* strunt, tomt prat
nadaafad *f* renhet, renlighet ~ nadaafo
nadaafo renhet, renlighet ~ nadaafad
nadiif AR. NA_zIIF ren
nadiifiyaa gör ren, rengör
nadiifsan ren, rengjord
naf *f* 1. liv; 2. själ; 3. någon; 4. själv
nal *m* glödlampa
naqtiimaa naqtiintaa repeterar
naqtiin repetition
nasasho vila
nasiib *m* lycka, tur, öde
nastaa -sataa vilar
naxaa blir rädd
naxariis *f* vänlighet, medlidande, medmänsklighet, nåd, förbarmande

- **naxariis badan** *adj* snäll

u naxariistaa naxariisataa är snäll, är medmänsklig, visar medkänsla mot ngn
naxsan rädd, schockad, panikslagen
nayl *m/f* -o -aha lamm
nebi *m* ambiyo AR. profet
necbaan *f* hat
neecow *f* 1. svag vind; 2. friska luften
neef *m* husdjur
nibiri *m* val
nicmo *f* resurs
nidaam *m* AR. paln, metod, program, disciplin, regel, ordning, system
nidaamiyaa *tr* organiserar, ordnar, reglerar
nidaamsan *adj* världorganiserad, välordnad, systematisk
nin *m* pl. niman man
kelli *f* njure
nolol *f* liv
noo 1. till oss, för oss, åt oss; 2. till ... oss, för ... oss, åt ... oss < na + u
nooc *m* sort, typ, slag, art, modell
Noofembar november
nool levande, boende, bosatt
(ku) noolaadaa -aataa bor (i/på)
u noqdaa noqotaa 1. återvänder; 2. blir, förvandlas till
ku nuglaadaa *intr* är känslig, har fingertoppskänsla, hanterar ngt varsamt
nuugaa suger
nuugaa *tr* suger upp, absorberar
nuujiyaa *tr* ammar
nuur *m* ljus, sken

Nuur *m namn*
nuuraa lyser, skiner
nuurad (1) vittvätt
nuurad (2) lime ~ liin
nuxnux *f* viskning
nuxur *m* näring
oday *m* gammal man, far, make, herre
og *adj* medveten
 • **og yahay** vet
ogaadaa *tr* ogaataa vet, inser, är medveten om ngt
ogaal *m* vetande, vetskap, kännedom
oggol yahay tillåter, accepterar
u oggolaadaa *tr* oggolaataa tillåter ngn ngt
Ogosto augusti
Oktoobar oktober
olol *m* flamma, låga
onkod *m* åska
oo 1. och; 2. som samordnar verb eller adjektiv; underordnar attribut
oolli *inf.* vara, befinna sig, ligga → **yaal** *
ooyaa ooydaa gråter
oran *inf.* säga
ordaa oroddaa springer
orgi *m* bock, hanget
orod *m* springande, löpning
orod badan snabb <löpare>
qaab *m* pl. qaabab 1. form, figur, gestalt; 2. typ, mönster, modell; 3. aspekt
qaadaa tar, lyfter, bär
soo qaadaa hämtar, kommer med ngt

sare u qaadaa lyfter
qaaddo sked
qaanso pilbåge
qaar *m* 1. del; 2. en del, vissa, några
qaataa qaadataa 1. tar (för egen del); 2. utstår, uthärdar, accepterar, tolererar
 • **u qaataa** qaadataa 1. tar på sig; 2. får ngt i utbyte för ngt; 3. antar, utgår från att ngt är ngt
qaboob kall
qaboobaa blir kall
qaboojiyaa kyler
qabow *m* 1. kyla, köld; 2. <adj.> kall
qabtaa -ataa 1. håller, tar; 2. gör, ingriper
 • **isku qabtaa** stänger
qadaa missar, går miste om [en måltid, särskilt på kvällen], är utan mat och dryck
 • **ka qadaa** 1. går miste om ngt, går utan ngt; 2. är, blir frustrerad
qaddarin *f* respekt
qaddariyaa *tr* respekterar
qadeeyaa äter lunch
qado *f* lunch
qajaar *m* gurka ~ khajaar
qalaa 1. slaktar; 2. opererar
qalab *m* 1) material, utrustning, instrument; 2) bagage
qalabeeyaa *tr* utrustar
qalad *m* fel, misstag ~ khalad
qalalaa *intr* 1. trokar; 2. får ett epilepsianfall
qálin *m* pl. qalimmó penna
qalin-qore pennvässare

qalin-qori pl. -yaal blyertspenna
qallalan qallalnaa 1. torr, torkad; 2. förlamad
qalloocaa *intr* är böjd, svängd
qalloocan *adj* qalloocnaa böjd, krokig
qalloociyaa *tr* böjer
qalloocmaa *v* qalloocantaa
qaniinaa *tr* biter, sticker
qaniinyo *f* bett, stick
qare *m* vattenmelon ~ xabxab
qareen *m* advokat
qareennimo *f* fullmakt, intyg
qariib *m* utlänning, främling
qarisa *f* instinkt
qariyaa *tr* döljer, gömmer, maskerar
qarsoodi *m* hemlighet
 • **qarsoodi ah** 1) hemlig; 2) olaglig, illegal
qarsoomaa -oontaa försvinner
qarsoon gömd, dold
qarsoonaan *f* hemlighet
qasaa rör, blandar
qasab *m* sockerrör, stångsocker
qasac *m* plåtburk ~ gasac
qashin *m* skräp, sopor
qayb *f* del, bit, andel
qaybiyaa *tr* delar
 • **u qaybiyaa** delar upp ngt i ngt
qaybsamaa deles upp, fördelas
qayliyaa ropar, skriker
qeexaa *tr* 1. förklarar, klargör; 2. analyserar
qiime *m* pris
qimaar *m* slöja, dok axel- eller midjelång
qiyaasaa gissar, uppskattar, föreställer sig, fantiserar

qodaa gräver
qof (1) *m* pl. qofaf person, man
qof (2) *f* person, kvinna
qol *m* pl. qolal rum
qolo *f* stam, klan, ätt, folkgrupp, folk, ras, nation
qolof *f* skal
qoor *f* hals
qor *m* koll pl. qoryo 1) bräda, plank; 2) trä, timmer
qoraa skriver
qoraal *m* text
qore (1) författare
qore (2) vässare
qori *m* 1. bräda, trä, ved; 2. gevär, vapen
 • **qori ah** av trä
qoris *f* skrivande, skrivning, att skriva
qorrax *f* sol
 • **qorrax baxa** soluppgång
 • **qorrax dhaca** solnedgång
 • **qorrax ka soo bax** 1. öster; 2. soluppgång
 • **qorrax u dhac** 1. väster; 2. solnedgång
qorshayn *f* planering
qorshe *m* plan, policy, strategi
qorsheeyaa planerar
ku qoslaa *tr* qososhaa skrattar åt ngt/ngn
qosol *m* skratt
qoyan våt, blöt
qóys pl. qoysas familj
qubays *m* bad, dusch
qubaystaa *intrans.* qubaysataa badar, duschar

u qubeeyaa *tr* badar, duschar
qubo havssköldpadda
qudbad föredrag, föreläsning, tal ~
 khudbad ~ khudbo
quful *m* lås
quráac *f* frukost
quraacdaa -cataa äter frukost
quraanjo *f* koll myror
qurbac *m* ung kamelhane
qurux *f* skönhet
 • **qurux badan** vacker, fin
quruxsan *adj* vacker ~ **qurxoon** ~ **qurxan**
qurxan *adj* vacker ~ **quruxsan** ~ **qurxoon**
qurxoon *adj* vacker ~ **quruxsan** ~ **qurxan**
quud *m* mat
quudiyaa matar, lagar mat (åt ngn)
quutaa quudataa äter
ra'yi *m* idé, åsikt, förslag
raacaa följer, ledsagar, går med,
 vallar
raad *m* spår
raadad *m* radar
raadgoobaa *v*
spanar, letar, söker
raadiyaa letar efter, letar upp, följer
 ett spår
raadiye *m* radio ~ **raadiyow**
raadiyo *m* radio
raadiyow *m* radio ~ **raadiye**
raadsadaa raadsataa letar efter ngt,
 letar upp ngt <åt sig själv>
raagaa stannar länge, sent, lever
 länge
rabaa vill ha, önskar sig, begär,
 behöver
rabbaayad *f* tamdjur
rabbaayadeeyaa håller som husdjur

Rabiicul-Aakhir det arabiska namnet på det
 muslimska årets fjärde månad
Rabiicul-Awal det arabiska namnet på det
 muslimska årets tredje månad
rag *m* koll män
ráh *m* groda
Rajab det arabiska namnet på det muslimska
 årets sjunde månad
rajci *m*
rajeeyaa hoppas, väntar
Ramadaan ramadan
Ramadaan *s* Ramadan det arabiska
 namnet på det muslimska årets nionde
 månad
raraa lastar (på fordon)
raran lastad
raran *m* het aska, het jord
rasuul *m* rusuul AR. sändebud, apostel,
 profet ~ **rusuul**
rati *m* kamelhane, lastkamel,
 dromedar
reebaa *tr* förbjuder
reer *m* familj, släkt, klan
reerguraa *m* koll nomader
ridaa *tr* 1. skjuter; 2. tappar; 3.
 stoppar ner, lägger; 4.
 underkänner [vid prov]
riixaa trycker
riyo dröm
ri' *f* pl. ri'yo, ri'yada get (tacka)
rogaa *tr* 1. välter, vänder, vrider,
 vänder upp och ner; 2. lastar av
róob *m* pl. roobab regn
roobaad *adj* regn-
 • **xilli roobaad** regnperiod
Rooble *m* namn
roon 1. bättre <till hälsan>; 2.
 normal
rooti -ga/(-da) bröd

rug *f* hem, plats, bas, station
rumaystaa *tr* rumaysataa tror
rumeeyaa *tr* 1. tror; 2. bevisar, verifierar; 3. förverkligar
run *f* sanning, verklighet, faktum
Ruqiya *f* *namn*
Ruun <förnamn>
ruux *f* själ, liv
ruux *m* person ~ qof
ruxaa 1. skakar; 2. kärnar <smör>
saa så, på det där sättet
saab *m* 1. korg för vattenkärl; 2. bröst, bröstkorg
saabbuun *f* tvål
ku saabsan angående, avseende, som handlar om
saacád *f* 1. timme; 2. klocka
saaddambe i övermorgon
saakuun dagen efter i övermorgon
saan *f* djurhud
saar *m* <sjukdom orsakad av onda andar>
saaraa placerar
saan *adv* ovanpå, ombord
saas så, på det där sättet
saatan så här, på det här sättet
saaxiib *m* AR. vän
saaxiib *f* saaxiibbo, saaxiibbada AR. vän
la saaxiibaa *v* blir vän med ngn
saaxiibad *f* AR. väninna
saaxiibnimo *f* vänskap ~ saaxiibtinnimo
sabab *f* orsak, anledning, skäl, grund

- **sababtoo ah** därför att, eftersom

Sabbuux det somaliska namnet på det muslimska årets sjunde månad

sabool *m* fattig man, fattiglapp

- **sabool ah** fattig

Sábtí *f* lördag
sabuul *m* majs, majscolv ~ **gallay**
sabuurad *f* svartatavla
sác *m* pl. -o/(-yó) ko
sacabbin *f* applåd
sacabiyaa klappar, applåderar
sadaqo allmosa, gåva, donation, välgörenhet
sadar *m* rad
saddex *f* tre
saddexáad tredje
saf influensa
saf *m* -af AR. kö, led, rad
safaleeti *m* näsduk ~ **fasaleeti**
safar *m* resa
Safar *s* det arabiska namnet på det muslimska årets andra månad
Safiyo *f* *namn* ~ **Safiya**
sagaal *m* *räkn* 1) nio; 2) nia
sagaal iyo toban *m* *räkn* nitton
sagaaro dik-dikantilop <svW>

- **sahal ah** lätt, enkel

Sahro *f* *namn* ~ **Sahra**
Sako *s* det somaliska namnet på det muslimska årets första månad
sal *m* 1. grund, bas; 2. ända, stjärt, bak; 3. botten
salaad *f* bön fem ggr per dag inom islam

- **salaad jimcaha** fredagsbön

salaadaa ber
salaamaa hälsar (på)
salaaman hälsad, välkommen
salaan *f* hälsa, hälsotillstånd
Salaasá *f* tisdag → **Talaado**
saliid *f* olja
samay *f* stång (lång, rak) ~ **samayo**

samay-ubaxeed *m* blomsterstjälk
samayo stång (lång, rak) ~ **samay**
samaysan *adj* samaysnaa gjord
same hjälpsamhet
sameeyaa gör
u sameeyaa gör i ordning, lagar
 (till), tillagar
samraa *v* samartaa har tålmod, är
 resignerad
samriyaa *v* hjälpa någon att vara
 tålmodig
sán *m* pl. sanan näsa
sanam *m* pl. sanamyo avgud
sanduuq *m* låda
sánnad *m* år
sano år
saqaf *f* kam ~ shanlo
saqaf *m* tak
sar *f* 1. byggnad, murat hus; 2. sula;
 3. stor djurhud
sare övre, högsta
 • **xagga sare** där uppe
sariir *f* säng <ar.>
sarrayaa *intr* är ovanför, är högre, är
 överordnad, är den som
 bestämmer
sawir *m* bild, foto
sawiraa ritar, tecknar, fotograferar
sax *m* riktighet, rätt sätt
sax(a) ah *adj* rätt, riktig, korrekt
saxaa *tr* inf. sixi rättar, korrigerar,
 kontrollerar
saxan *m* saxanno / saxamo / suxuun AR. 1.
 tallrik, fat, skål; 2. platta, disk,
 skiva
saxan *adj* saxnaa riktig
 • **saxanka dambaska** soptunna

• **saxanka musikada**
 grammofonskiva
 • **saxan weyn** bricka,
 uppläggningsfat
sayn *f* svans ~ dabo
sayn *m* regnmoln
saynis *m* vetenskap,
 naturvetenskap
saytuun *m* oliv <ar.>
 -se men
Sebtembar september
seef *f* svärd
seexdaa seexataa 1. sover; 2. lägger
 sig <för att sova>
seko *f* AR. årlig allmosa utgör en religiös
 skyldighet ~ sako
shaadh *m* skjorta ~ shaar ~ shaati
sháah te
shaal *m* sjal ~ garbasaar
shaar *m* skjorta ~ shaadh ~ shaati
shaarib *f* 1. mustasch; 2. (mest pl.)
 morrhår ~ shaarub
shaati *m* skjorta ~ shaar ~ shaadh
shabag *m* fiskenät ~ shabaq
shabaq *m* fiskenät ~ shabag
shabeel *m* tiger
Shacbaan *s* det arabiska namnet på det
 muslimska årets åttonde månad
shálay i går
sháleyto i går
Shamis *f* namn
shan *f* 1. fem; 2. kraft; 3. hand
shandad resväska
shanlaystaa -sataa kammar sig
shanleeyaa kammar
shanlo kam
shaqaale arbetare
shaqal *m* vokal

shaqeeyaa arbetar
shaqo arbete, jobb
sharaab *m* dryck
Shawaal *s* det arabiska namnet på det muslimska årets tionde månad
shay *m* shayaal, shayaasha ~ sheeyaal -ka AR. sak
sheegaa säga, berätta
sheekeeyaa berättar en historia, skildrar, rapporterar
sheekh *m* shejk
sheeko berättelse, historia
shibbane *m* konsonant
shidaa tänder
shiidaa mal, krossar
shiilaa *tr* steker
shiileeyaa *tr* kokar
shimbír *f* fågel
shinni *f* bi
shir *m* shirar församling, samling, möte, konferens
shiraa *intr* håller ett möte, träffas
shookad fiskben
shubaa håller
shuban diarré
shugri *m* AR. tacksamhet, tack ~ **shukri** ~ **xamdi**
Shukri *m* *namn* AR.
Shukri *f* *namn* AR.
shukri *m* AR. tacksamhet, tack ~ **shugri** ~ **xamdi**
si *f* sätt, metod

- **sidoo kale** på så sätt, på ett liknande sätt

sibiibixdaa *v* sibiibixataa halkar, glider ~ **sibxadaa**, **sibxataa**
sida 1. hur <i objektsbisats>; 2. som, lik, såsom <i komparativ

bisats>; 3. så att <i konsekutiv bisats>

- **sida badan** mestadels

sida darteed därför, på grund av det
sidaa 1. bär; 2. är dräktig
sidaa, sidaas så, så där, på det där sättet
Sidataal det somaliska namnet på det muslimska årets elfte månad
siddeed *f* åtta
siddeedaad åttonde
sidiisa, sideeda, sidooda som han, hon, den, det, de
sifeeyaa *tr* 1. rengör; 2. förklarar, beskriver
sifeysan 1. ren; 2. beskriven
sii fortfarande, igen, fortsätter att
siiro *f* AR. 1) natur, karaktär; 2) levnadsberättelse, biografi
siiyaa ger
siman *sinnaa* 1. plan, slät, jämn; 2. vidsträckt
siraa lurar
sixi – **saxaa**

- **soo socda** *attr v f. sg.* socota kommande, följande

socdaa *socotaa* går, promenerar, rör sig
socod *m* rörelse, gående, promenad, resa
sokor *f* socker ~ **sonkor**
sonkór *f* socker ~ **sokor**
sóo 1. hit; 2. <till någons egen fördel>; 3. kvar, över; 4. tillbaka

- **soo socda** *attr v f. sg.* socota kommande, följande

soofaa går till betesmark ~ foofaa
soomaa *intr* AR. fastar
Soomáaliya Somalia
Soomaaliyéed somalisk, från Somalia
soomid *f* fasta
Soon *m* Ramadan <den nionde månaden i den muslimska kalendern>
Soon-fur det somaliska namnet på det muslimska årets tionde månad
Soon-qaad det somaliska namnet på det muslimska årets nionde månad
soor *f* gröt, mat
su'aal *f* fråga
eray su'aaleed frågeord
súbag *m* smör
subáx *f* morgon
subaxnímo morgonkvist
subixii på morgonen
sugaa väntar
suldaan *m* sultan
surweel *m* byxor ~ surwaal
suuf ull, bomull
suul *m* tumme
suun *m* bälte
súuq *m* marknad
Kanaalka Suways Suezkanalen
suxul *m* armbåge ~ xusul
ta *pron* den, det → ka
-ta *best. art. fem. sg*
taabasho 1. beröring; 2. <ringlek> ~ xanto
taabtaa *tr* taabataa rör, vidrör, kommer när
taag *m* -ag kulle, berg ~ buur ~ kood
taag *f* smittsam sjukdom som leder till att extremiteterna stynnar

taag *f* styrka, energi, förmåga, kapacitet **xoog** ~ **tabar**
taagaa reser upp, sträcker upp
taagan stående, lodrät, upprät
taageeraa stöttar, hjälper
taajir *m* rik man
 • **taajir ah rik**
taajiraa blir rik
taajirnimo *f* rikedom, förmögenhet
taal *pres 2sg/3sg fem* är, ligger, befinner sig → **yaal** *
taallo monument, staty
taay *m* slips ~ **garawaati** ~ **garafaati**
tabaashiir *f* krita
tabcadaa -ataa arbetar (för att tjäna ihop till något)
tagaa går
tágsi *m* taxi
tahay *pres 2sg/3sg fem* är → **yahay** *
takhtar *m* takhaatiir doktor, läkare ~ **dakhtar**
takhtarad *f* kvinnlig läkare
Talaadó tisdag → **Salaasá**
 • **keligii taliye** diktator, enväldshärskare
u tallaabaa tallawdaa passerar, går över
tallaabaa tar sig över [en flod]
tallaalaa 1. planterar <träd>; 2. ympar, vaccinerar
talo *f* 1. råd, rekommendation, anvisning 2) beslut
tan *m* volym, kapacitet
tan/tani (*fem.*) denna, detta, den här, det här
taqaan *pres 2sg/3sg fem* känner till → **yaqaan** *

u taraa *tr* 1. har förmåga, påverkar;
2. har effekt, är nyttig, till nytta,
hjälper; 3. mångfaldigar, ökar i
antal

tarmuus *m* termos

tarraq *m* tändsticksask

la tartamaa tävlar mot ngn,
springer på kapp med ngn

tartan *m* pl. -mmo/-nno tävling

tashadaa *v* tashataa bestämmer sig,
beslutar

taxaddar *m* AR. uppmärksamhet,
noggrannhet, försiktighet

teneg *m* 1. container; 2. dumbom

tiir *m* 1. stock, påle; 2. pelare

tilmaamaa pekar, visar

tilmaame *m* adjektiv

tilmaan *f* tilmaamo 1. märke, tecken,
symbol, etikett; 2. signal,
anvisning, direktiv; 3. adjektiv,
egenskap ~ timaan

timaan *f* anvisning ~ tilmaan

timir *f* 1. dadel; 2. dadelpalm

tin -ta (-ka), pl. timó hårstrå

u tireeyaa numrerar

tiri (du/hon) sade

tiriyaa räknar

tiro nummer, antal

tixgeliyaa *tr* respekterar,
värdesätter, visar vördnad ~
aabeeyaa

toban tio

toddoba *f* sju

toddobaad (1) sjunde

toddobaad (2) *m* vecka

toobte <särskilt kärl för mjölkning>
~ doobi

toogtaa *tr* toogataa skjuter

toolmoon riktig, bra, rätt, rättvis

toon *f* vitlök

toos ah direkt

toosaa vaknar, stiger upp

toosan *adj* toosnaa 1. rak, direkt; 2.
riktig, korrekt

toosiyaa 1. väcker, får ngn att stiga
upp; 2. rätar ut, korrigerar

tufaax äpple

tukadaa -kataa ber

tuke korp

tuma *inter./neg. pron. fem.* vem, ingen

u turaa visar barmhärtighet mot
ngn

tusaa visar

• **is ka tusaa** verkar, tycks

tusaale exempel; till exempel ~
tusaalo

tusbax *m* radband

tuug *m* tjuv

tuulo by

tuur *f* puckel

tuuraa *tr* 1. kastar, slänger; 2. lägger
på hög, lägger i en hög

u till

• **u bartaa** vänjer sig

ubax *m* blomma

ubaxeed blomster-

udug *m* arom, väldoft, parfym

ugaarsadaa -ataa jagar <bytesdjur>

ugaarsade jägare

ugaarsato *f* koll jägare

ugaarte jägare

ugu (anger superlativ), allra

ukun *f* pl. ukumo ägg

ul usha pinne, stav, käpp

uma < u + ma
ummad *f* människor, samhälle, nation
ur *m* lukt, stank
uraa *intr* luktar
uriyaa *tr* luktar
ursadaa -ataa luktar, sniffar
ururaa *intr* samlas
ururiyaa samlar
ka/ku ururiyaa samlar ihop
uu han, den, det
uubato varg ~ yeey
uumi *m* ånga
uunrays *m* jordekorre
uunsi *m* aromatiska växter som doftar då de bränns
uur *m* 1) graviditet; 2) mage
uureysan *adj* gravid
uurjiif *m* foster
uurle *adj* gravid
wáa *m* era, epok, tid, tidevarv
wáa (satstypsmarkör för jakande påståendesats)
 • **waa immisadii?** hur mycket är klockan?
 • **waa in** man skall, man bör, man måste
wáa yahay (det är) okej
Waabaris det somaliska namnet på det muslimska årets åttonde månad
waabo ved
wáad ← waa + aad
waajib *m* AR. ansvar, skyldighet
ku waajibaa *tr* utgör en skyldighet för ngn
waalid *m* pl. waalidiin förälder
waalidnimo *f* föräldraskap
waambe <typ av> hirs

wáan ← waa + aan
waaniyaa ger råd, föreslår
wáannu ← waa + aannu
waano råd, förslag
waayaa 1. kan inte hitta; 2. klarar inte, kan inte
waayeel *m* koll gamla människor
waayeelaa *intr* bli gammal
wáayo 1. <frågende> varför, av viken orsak; 2. <konj.> eftersom, därför att, för
wad *m* död ~ had ~ hed
wada *adv* tillsammans
wadaa för, leder
u wadaa kör
wadajir *m* förening, enhet, gemenskap; <advl.> gemensamt, tillsammans
wadajiraa håller ihop, förenas
wadar *f* 1. summa; 2. plural
waddan *m* pl. waddamo land, stat
waddo *f* väg, gata
wade förare
wahsi *m/f* lathet
wakhti *m* tid ~ waqti
waláal *m* pl. -o bror
waláal *f* system
walaaqaa rör, blandar
walax *f* walxo sak, styck, ämne
 • **goor walba** varje gång, hela tiden, ständigt
waldaamiyaa bär ngt tungt ~ walwaalaa
wali *m* 1. vän, själsfrände, beskyddare; 2. målsman; 3. helgon, idealiserad person
waliba varje ~ kasta

walwaalaa bär ngt tungt ~
 waldaamiyaa
walwal (1) *m* kall aftonbris ~ layr ~
 geyre
walwal (2) oro ~ welwel
ka walwalaa *tr* är orolig, är
 bekymrad, oroar sig över ngt
wan *m* bagge
wanaagsán bra
waqóoyi *m* norr
waqti *m* tid ~ wakhti
war warar information
waraabe hyena ~ dhurwaa
waraabiyaa vattnar, ger vatten till
waraaq *f* papper, brev ~ xaashi
waran *m* warmo spjut
warqád ???, -ó, -áha brev
warramaa berättar
warsadaa warsataa frågor, söker
 information
waryaa hej (endast till män)
wasakh *f* smuts, lera, jord
wasakh leeyahay är smutsig
wasakhaysan smutsig
wataa wadataa har med sig, kör, styr
sii wataa wadataa leder
wax *m* pl. -yaaló/-yaabó, -yaaláha/-yaabáha
 sak; något; som
wax baa någonting, något (betonat)
 • **wax kale** något annat, något
 mera
waxaa (fokusmarkör för komplement i jakande
 påstående) ~ waxa
waxaad ← waxaa + aad
waxaan ← waxaa + aan
waxaannu ← waxaa + aannu
waxar *f* killing
waxay ← waxaa + ay

waxaydin ← waxaa + aydin
waxaynu ← waxaa + aynu
waxbadso *s* egen vinning, profit
waxbariyaa undervisa (ngn)
waxbeel *s* nackdel, skada, förlust
waxqabtaa *intr* waxqabataa gör ngt
waxtar *m* användbarhet, nytta
wáy ← waa + ay
wáydin ← waa + aydin
wáynu ← waa + aynu
wayso tvätt (före bön)
webi *m* flod
weedh *f* mening ~ weer
weel *m* -al kärl, behållare, burk
weer *f* weero ~ weerooyin mening ~ weedh
weerar *m* anfall ~ duullaan
weeraraa *tr* attackerar
wehel *m* 1. följeslagare, kompis; 2.
 sällskap
weji *m* ansikte
weli fortfarande, igen, fortsätter att
weli *m* pl. awliyo AR. 1. helgon, helig
 man; 2. vårdnashavare,
 målsman, far
weli ma inte än(nu)
weliga + poss. någon gång,
 någonsin
weliga + poss. + neg aldrig
welwel *m* oro, ångslan, bekymmer ~
 walwal
weriyaa berättar
weriye berättare
weydaarsadaa -sataa byter ut
 • **is weydaarsadaa** kastar om
weydaarsan utbytt
 • **is weydaarsan** omkastad
weydiin *f* pl. weydiimó fråga
weydiiyaa frågor

weyn *adj* pl. waaweyn stor
weynaadaa -aataa, -ow blir stor
weyni *f* storhet, stort mått
weysaystaa -sataa tvättar sig (före bön)
wíil *m* wiilal, wiilasha pojke
wiish *m* hiss, kran
wiyil *f* noshörning
wuu ← waa + uu
wuxuu ← waxaa + uu
xaafad *f* stadsdel, grannskap
xaaji *m* hadji muslim som varit på vallfärd i Mecka
Xaalimo *f* *namn* ~ Xaalima
xaaqaa sopar
xaaqin *m* kvast
xaas *m* 1. familj; 2. fru
xaashi *f* papper, brev ~ waraaq
Xaawo *f* *namn* ~ Xaawa
xabag *f* *mass* klister, vax
xabbad 1. skal, frö; 2. skott, patron; 3. stycke, styck
xabbad 1. föremål, styck; 2. kula, skott
xabxab *m* vattenmelon
xabxab *m* vattenmelon ~ qare
xádhig pl. xadhó rep
xafdi *m* uttantilläsning, utantillinlärning
xafiis *m* kontor

- **xagga dambe** baktill, där bak
- **xagga hoose** nertill, nere
- **xagga hore** framtill, längst fram, där framme
- **xagga sare** där uppe

xaggée var (frågeord)
xaj *m* -aj AR. prilgrimsfärd [till Mecka] ~ cumro

Xaj *m* den tolfte månaden i den somaliska månkalendern ~ **Arrafo** ~ **Dul-xijah**
xalwo *f* helva <dessert baserad på ..., ofta med tillsats av sesam, nötter, choklad, vanlij eller russin>
Xámar Mogadishu (äldre namn för samma stad)
xamdi *m* AR. tacksamhet, välsignelse ~ shugri ~ shukri
Xamdi *f* *namn*
ku xamdiyaa *v* xamdidaa är tacksam mot ngn
xan *f* skvaller
xanaaq *m* ilska, vrede
xanaaq *m* ilska, vrede, irritation, bitterhet ~ caro ~ dhirif
xanaaqaa *intr* blir arg, blir sur, bli uppretad ~ caroodaa
xanaaqsan yahay är arg
xannaaneeyaa tar hand om, ser efter, uppfostrar
xanto <ringlek> ~ taabasho
xanuunsadaa -sataa blir sjuk
xaraf *m* pl. xarfó (pl. xuruuf -ta) bokstav
xarig pl. xargó rep

-
- **xarig ka boodaa** hoppar rep

xarriijin *f* pl. xarriijimo linje, streck ~ xarriiq
xarriiq *f* linje, streck ~ xarriijin
xarriiqaa drar en linje

- **hoos ka xarriiqaa** *tr* stryker under ngt

Xasan *m* *namn*
xayawaan *m* koll djur
xéeb *f* kust
xeel *f* knep, list, bedrägeri

xeer *m* xeerar 1. sed, tradition, vana;
2. lag, regel, ordningsregler,
stadga

xeer ah laglig

xero *f* 1. staket, stängsel,
inhängnad; 2. garage, verkstad;
3. läger

xero qaxooti flyktingförläggning,
flyktingläger

xerootaa *intr* återvänder hem ~
xaroodaa

xiddig *f* stjärna

xidh *m* skog

xidhaa stänger, knyter, arresterar,
fängslar ~ xiraa

ku xigaa 1. följer efter ngt; 2.
hänger ihop med ngt

xigeen nästan

- **marka xigta** härnäst, sedan,
därefter

xiisa leh intressant

u xiisaa känner nostalgi för ngt

xiisaha badan intressant

xiise *m* upphetsning, attraktion,
entusiasm, affektion, kärlek

xiiseeyaa längtar, saknar, önskar,
tycker om

ku xijiyaa *tr* placerar efter, bakom, i
anslutning till ngt

xikmad *f* vishet

xilli *m* tid, period, säsong, epok

xiraa 1. knyter; 2. stänger (in); 3.
arresterar, fängslar ~ xidhaa

xiriir *m* kontakt, förhållande

- **xiriirka aqoonta** kulturella
kontakter

- **xiriirka diblomasiga**
diplomatiska kontakter

- **xiriirka saaxiibnimada**
vänskapliga kontakter,
vänskapligt förhållande

xirtaa *tr* xirataa tar på sig ~ xidhdaa,
xidhataa

xisaab *f* matematik <ar.>

xishood *m* blyghet

xishood badan blyg

xoog *m* xoogag 1. styrka, förmåga; 2.
styrkor, armé

xoog badan *adj* stark

- **xoog faras** hästkraft

- **xoogga korantada** elenergi

xoog leh *adj* stark

xoogaa *m* liten mängd, liten bit, lite

xoogaa *tr* 1. rånar ngn, övermannar
ngn; 2. våldtar ngn

xoogeeyaa *tr* stärker, förstärker

xoogeystaa *intr* xoogeysataa blir stark

- **xoogga dalka** armé, väpnade
styrkor

xooggan *adj* stark

xoogsadaa *intr* xoogsataa arbetar,
jobbar

xoogsade *m* arbetare

xoojiyaa *tr* stärker

xoolo *fpl t* 1. boskap; 2. egendom,
förmögenhet, tillgångar,
rikedom, välstånd ~ duunyo

- **xoolo aqoonta** zoologi

xoon *m* geting ~ laxle

xoor *m* skum, lödder, fradga

xubin (1) kroppsdel

xubin (2) *fpl*. xubno medlem

xujo *f* AR. 1. svår fråga; 2. brott; 3. skuld
xujoobaa *v* förklaras skyldig, bli fälld, dömd
xukumaa *tr* 1. styr, regerar; dömer
xukun *m* 1. styre, regering; 2. dom; 3. straff
xukuumad *f* regering
xulaa *tr* väljer, utser
xumbo *f* skum, lödder
xummad *f* feber, frossa
xun *adj* 1. dålig; 2. otrevlig, ovänlig
xurmeeyaa *tr* vördar, högaktar, ärar, respekterar
xushmadeeyaa *tr* visar respekt för ngn
xushmeeyaa *tr* respekterar, vördar, värdesätter
xusul *m* armbåge ~ **suxul**
xusuus *f* minne
xusuusiyaa *tr* påminner
xusuustaa *tr* xusuusataa minns, kommer ihåg, känner igen
xuunsho *f* stor, långbent fågel
yaa vem
yaab *m* förvåning, överraskning; 2. under
 • **la yaab** *s* överraskning, förvåning
ka yaabaa oroar sig över ngt
 • **la yaabaa** undrar, blir förvånad, blir överraskad
yaabban *adj* skadad, sårad
yaabiyaa *tr* förvånar, gör förvånad; 2. fångar, fascinerar, rycker med; 3. sårar
yaal * är, ligger, befinner sig

yaallaa *pres 3sg mask* → **yaal** *
yaambo *f* hacka ~ **yaanbo**
yaanyo tomat
yacni det vill säga
yahay * *pres 3sg mask* är
yaqaan * känner till
yar *adj* yaryar 1. liten; 2. lite, några
 • **yarka** den lille
 • **yarta** den lilla
yaryarka de små
 • **in yar** lite, några, ett par
yarad *m* hemgift
yaryar *m koll* 1. småttingar, barn; 2. småbitar
yaxaas *m* krokodil
u yeedhaa ropar, skriker till, på, efter ngn ~ **yeeraa**
yeel *m pl.* yeelal kärll för att ge vatten åt djur
yeelaa *tr* accepterar, medger, tillåter, går med på ngt; 2. gör
yeelataa *pres. sg. 2/3 fem.* får, erhåller >>
yeeshaa
 • **maxaa yeelay** *konj* 1. därför att, eftersom, på grund av att; 2. för att, så att
yeeraa *v* ropar, skriker, vrålar
 • **isugu yeeraa** kallar samman
 • **u yeeraa** ropar till, på, efter ngn ~ **yeedhaa**
yeeris *m* diktamen
u yeeriyaa dikterar för ngn, föreskriver
yeeriyaa spelar, får att ljuda (högt)
yeeshaa yeelataa får, erhåller
 • **hase yeeshee** trots att, fastän ~ **hase ahaatee** ~ **inkastoo**
yeey *f* varg, vildhund, schakal ~ **uubato**

yihiin är < yahay *
yimaadaa * *intr* kommer
yimi(d) kom < yimaadaa *
yiraahdaa * *tr* säger
Yoonis *m namn*
Yuguslaafiya *s* Jugoslavien
yuhuudi *s* jude
yulqamaa *v* pladdrar, babblar,
pratar
yulqan *s* pladder, prat
yumbad *m* dykning
yumbadaa *intr* -ataa dyker
Yurub *f geo* Europa
Yúusuf *m namn*